



Z obsahu:

**»Pečeť Ducha«
a svědectví až
k mučednictví**

Jan Pavel II. při
generální audienci

14. 10. 1998

– strana 2 –

**1000 let památky
zemřelých**

Z dopisu Jana Pavla II.

Mons. Raymundu

Séguiovi

– strana 4 –

Všichni svatí

– strana 5 –

Vnitřní modlitba

– strana 6 –

**Ani kdyby někdo
vstal z mrtvých**

Bylo by snazší věřit,

kdybychom mohli

vidět zázrak?

– strana 8 –

**Eutanázie, nebo
objednaná vražda?**

Na aktuální téma

– strana 10 –

**Nejhlubší starost
matky**

Autentická zpráva

napsaná v r. 1944

– strana 12 –

**Svátek Svatého
otce – 19. 10. 1998**

– strana 13 –



**V tomto roce slavíme 1000. výročí
slavení památky zemřelých**

»Pečeť Ducha« a svědectví až k mučednictví

V předchozí katechezi jsme se zastavili u svátosti biřmování jako dovršení křestní milosti. Nyní si hlouběji ozřejmíme její spásanosnou hodnotu a duchovní účinek, které jsou vyjádřeny v pomazání, jež znamená »pečeť darů Ducha svatého«. (Srov. Pavel VI., konstituce *Divinae consortium naturae* z 15.8.1971 AAS 63, 663)

Skrze pomazání přijímá biřmovanec plnost darů Ducha svatého, které v počáteční základní formě přijal již na křtu. Jak vysvětluje Katechismus katolické církve, »pečeť je symbolem osoby (srov. Gen 38, 18; Pís 8,6), její autority (srov. Gen 41,42), a jejího vlastnictví nějakého předmětu«. (Srov. Dt 34,32)... (KKC 1295) Ježíš sám prohlašuje, že jej *Otec osvědčil svou pečeti*. (J 6,27) A tak my křesťané naroubovaní silou víry a křtu na tělo Krista Pána, když přijímáme pomazání, jsme označeni pečeti Ducha. Učí nás to výslovně apoštol Pavel, když se obrací ke křesťanům v Korintu: *Bůh upevňuje nás i vás, abychom byli vždycky spojeni s Kristem: posvětil nás, vtiskl nám svou pečeť, a tak nám vložil do srdce Ducha jako záruku*. (Kor 1,21n; srov. Ef 1, 13n; 4,30)

Označení Boží pečeti

Pečeť Ducha svatého tedy znamená a uskutečňuje plnou příslušnost učedníka k Ježíši Kristu, aby mu byl povždy k službám v Církvi, a současně obsahuje slib božské ochrany ve zkouškách, které bude muset podstoupit, aby dosvědčil svou víru ve světě. Předpověděl to sám Ježíš, když už se blížilo jeho umučení: *Budou vás vydávat soudům a v synagogách budete bití, budou vás stavět před vládaře a krále kvůli mně, abyste jim vydali svědectví... Až vás povedou před soud, nedělejte si*

předem starosti, co máte mluvit, ale mluвьте tak, jak vám to v té chvíli bude dáno, neboť pak už to nemluvíte vy, ale Duch svatý. (Mk 13,9nn) Obdobný slib se opakuje v Apokalypse, ve vidění, které zahrnuje celé dějiny Církve a osvětluje dramatickou událost, že i Kristovi učedníci jsou povoláni, aby se směle postavili spojení se svým Pánem ukřižovaným a zmrtvýchvstalým. Jsou zobrazováni v působivém obraze jako ti, na jejichž čelo je vtisknuta Boží pečeť. (Srov. Zj 7,2-4)

Síla k neohroženému vyznání víry

Biřmování, které přivádí k naplnění křestní milosti, nás ještě pevněji spojuje s Ježíšem Kristem a jeho tělem, tj. s Církví. Tato svátost v nás také rozmnožuje dary Ducha svatého až do té míry, že nám »poskytuje zvláštní sílu Ducha svatého, abychom šířili a bránili víru slovem i skutkem jako opravdoví Kristovi svědkové, abychom statečně vyznávali Kristovo jméno a abychom se nikdy nestyděli za kříž.« (KKC 1303)

Sv. Ambrož povzbuzuje biřmovance těmito plamennými slovy: »*Pamatuj, že jsi přijal duchovní pečeť, Ducha moudrosti a rozumu, Ducha rady a síly, Ducha poznání a zbožnosti, Ducha bázně Boží, a zachovej to, co jsi přijal. Bůh Otec tě poznamenal, pomazal tě Kristus Pán a vložil do tvého srdce něco jako záruku Ducha*.« (De mysteriis, 7, 42; PL 16,402-403)

Povinnost svědčit o Kristu

Dar Ducha nám ukládá, abychom vydávali svědectví o Ježíši Kristu a o Bohu Otci a zajišťuje nám schopnost a odvalu, abychom to dělali. Skutky



apoštolů nám říkají jasně, že Duch svatý se vylil na apoštoly, aby se stali svědky. (Sk 1,8; srov. J 15, 26n) Sv. Tomáš Akvinský, tak jak on to umí, obdivuhodně propojuje církevní tradici a dokládá, že prostřednictvím biřmování nabývá pokřtěný nezbytnou pomoc, aby veřejně za všech okolností vyznával víru, kterou přijal ve křtu. Upřesňuje: »Je mu dána plnost Ducha svatého *ad robur spirituale* – jako duchovní síla, která dovádí do věku zralosti.« (S. Th. III, 72, 2) Tato zralost se samozřejmě neměří podle lidských hledisek, nýbrž podle toho, jaký má kdo vnitřní tajemný vztah ke Kristu.

Tato nauka založená na Písmu svatém a rozvinutá v posvátné tradici nachází svůj výraz v učení Tridentského koncilu, podle kterého svátost biřmování vtiskuje duši něco jako »nesmazatelné duchovní znamení«: *charakter* (srov. DS 1609), což je právě ono znamení, které Ježíš vtiskl křesťanu jako pečeť svého Ducha.

Tento zvláštní dar udělovaný ve svátosti biřmování uschopňuje křesťany, aby **vykonávali svůj »prorocký úřad« ve svědectví, které vydávají víře**. Sv. Tomáš vysvětluje, že »biřmovanec přijímá moc vyznávat veřejně křesťanskou víru jakoby z úředního pověření (quasi ex officio)«. (S. Th., III, 72,5, ad. 2; srov. KKC 1305) A II. vatikánský koncil, když vysvětluje posvátný a organický ráz všeobecného kněžství, zdůrazňuje, že »svátost biřmování dokona-

leji spojuje s Církví a obdařuje zvláštní silou Ducha svatého, proto jsou (věřící) **ještě více povinni bránit víru** slovem i skutkem jako opravdoví Kristovi svědkové. (LG 11)

Pokřtěný, který přijímá s plnou zralostí svého vědomí svátost biřmování, prohlašuje slavnostně s posilou Boží milosti před Církví svou připravenost dát se vést stále novým a hlubším způsobem Božím Duchem, aby se stal svědkem Krista Pána.

Nejcennější svědectví krve

Tato ochota díky Duchu proniká a naplňuje srdce a povzbuzuje až k mučednictví, jak nám to dokládá nekonečný řetěz křesťanských svědků, kteří od počátků křesťanství až po naše století se nebáli **obětovat svůj pozemský život z lásky k Ježíši Kristu**. Katechismus katolické církve píše: »Mučednictví je nejvyšší svědectví vydané pravdě víry; představuje svědectví, které sahá až ke smrti. Mučedník vydává svědectví o zemřelém a zmrtvýchvstalém Kristu, s nímž je spojen láskou.« (KKC 2473)

Na prahu třetího tisíciletí prosme o dar Utěšitele, abychom oživilí účinnost milosti, jakou nám poskytuje duchovní pečeť, která nám byla vtisknuta ve svátosti biřmování. Náš život oživovaný Duchem bude šířit *vůni Kristovu* (srov. 2 Kor 2,15) až do končin země.

L'Osservatore Romano
15. 10. 98, *mezititulky*
a *zvýraznění redakce Světla*

Jediný domov

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní slavnosti

**Radujte se a jásejte,
máte odměnu v nebesích**

Dnes více než kdy jindy máš důvod odložit na nějakou chvíli všechny starosti, které tě svazují s tímto světem, a prosit Ducha svatého, aby tě alespoň na čas vyvedl z tvých strastí i bolestí a dal ti spolu s apoštolem Janem nahlédnout do *budoucí slávy, která se zjeví na nás.*⁽¹⁾

Ať je tvoje představitost jakkoliv bohatá, nejsi schopna ani podle Janova popisu udělat si dostatečně vystižnou představu o vznešené a slavné nádheře nebeského království. Ale i přesto se nedívej na tuto úžasnou podívanou, kterou líčí Zjevení, jen jako na pouhou vizi. Je to odlesk reality skutečnější a trvalejší než cokoli z tohoto světa, v němž se nacházíš. Čti si znovu a znovu první čtení a setrvej v meditaci ve zbožném úžasu nad nebeským Jeruzalémem. Nadýchej se té radosti, toho nadšení, té ničím nenarušitelné blaženosti. Dej se unést nevystižnou harmonií díky a chval, které tu zaznívají. Tady můžeš alespoň vytušit, že Ježíšovy přísliby z horského kázání se uskutečňují způsobem, který převyšuje všechno pomýšlení: Tak budou potěšeni všichni ti, kteří zde na zemi jsou nasyceni slzami, tak vypadá nebeské království, slíbené těm, kteří tady jsou pronásledováni.

Tvůj Pán ve svých blahoslavenstvích vyzvedává vlastnosti, o kterých dnešní svět nerad slyší. Možná že i tobě se zdá, že takovým chováním, jaké tu Pán blahoslaví, se v tomto světě neprosadíš. Ježíš chystá pro tebe jinou kariéru, a proto tě připravuje spíše na to, že budeš vystavena *soužení*. Ale pohled do nebe tě má přesvědčit, že *velké soužení* není něco, čemu by ses měla vyhýbat. Ty nepřehledné nebeské zástupy, které by nikdo nespočítal, ty všechny přicházejí právě z *velkého soužení*.

Těm, kteří našli smysl svého života v honbě za majetkem, připadá chudoba jako politováníhodné bláznovství. Ti, kteří se pachtí po postavení, aby mohli ovládat druhé, nikdy nepochopí, co je to být pokojný a tichý. Ti, kteří se utápějí v rozkoši a smilstvu, ani neuvěří, že někdo může zůstat čistý. Ti, kteří se k cestě za kariérou a slávou sebejistě vyzbrojili bez-

ohledností, pohrdají soucitem a milosrdnou láskou.

Při povrchním pohledu se může zdát, jako by oni měli všechno a ty nic. Jenomže pranic z toho, čeho si milovníci světa obzvláště cení, nenajdeš v Ježíšově výčtu skutečné blaženosti. Ty však nepatříš k tomuto světu. *Proto tě svět nezná*. A zatímco oni si pranic ze svého bohatství, ze svých potěšení a rozkoší nemohou přenést s sebou za práh smrti, pro tebe, třeba jsi nejen chudá, ale i odstrčená, pošlapaná a ponížená, je již zde na zemi připraven více než závdavek nebeského Jeruzaléma. Čím lépe se již nyní odpoutáš od hlučné a vtíravé prázdnoty, kterou tě svět všude kolem doslova zahlcuje, tím vnímavější budeš pro ono tiché, čisté, pokojné a milosrdné poselství, jaké ti již nyní posílají v ústrety ty nekonečné a nanejvyš blažené nebeské zástupy v bílém rouchu.

I kdyby se ti zdálo jakkoliv veliké a tvrdé tvé pozemské soužení, pamatuj, že již nyní patříš mezi ty, kteří jsou *poznamenáni na čele jako služebníci našeho Boha*. My všichni, kteří putujeme zde na zemi, se můžeme právem nazývat *Božími dětmi*, protože *jimi skutečně jsme*. Ale jsou jimi také všichni blažení v nebeské slávě. Jsme jedna velká Boží rodina, *oni jsou tvoji bratři, zastánci a pomocníci.*⁽²⁾ Ačkoliv ty je zatím ještě neznáš, tebe zná každý z nich důvěrněji než kdokoliv z tvých blízkých na této zemi a všichni mají nejvroucnější přání, aby i tebe mohli vzít jednou mezi sebe. Jsou mezi nimi takoví, kteří se zde na zemi sami dobrovolně nabídli Pánu za oběť, aby ses i ty s nimi zachránila.

Těch, kteří jsou v nebi tvými sestrami a bratry, tvými *zastánci a pomocníky*, je mnohem více než všech těch, kteří by se mohli vůbec odkudkoliv shromáždit, aby tě soužili a *pronásledovali*. Pokud zůstáváš věrná Ježíši, všichni tvoji pronásledovatelé ti nemohou udělat nic víc, než že ti umožní, aby sis *vyprala roucho do běla v Beránkově krvi*. Ani v největším soužení nezůstáváš sama. Zeptej se těch, kteří již zvítězili, rádi ti dosvědčí, že ani na chvíli nebojovali sami: *Vděčí za svou záchranu Bohu, který sedí na trůně, a Beránkovi*.

Bůh je Otec, jehož láska se nedělí. Jedno každé ze svých dětí miluje právě tolik, jak miluje všechny dohromady. Vždyť jeho srdci nestačí ani ty nekonečné zástupy. Všechny nás bude *pást a vodit k pramenům živé vody*, jimiž je sám. Jsou to prameny poznání, jehož nikdy nebude konce,

Pokračování na str. 4

Liturgická čtení

1. čtení – Zj 7,2–4.9–14

Já, Jan, viděl jsem, jak od východu slunce vystupuje jiný anděl. Držel v ruce pečeti dlo živého Boha a zvolal silným hlasem na ty čtyři anděly, kterým bylo dáno škodit zemi i moři: „Neškodte zemi, ani moři, ani stromům, dokud nepoznamenáme na čele služebníky našeho Boha!“ A uslyšel jsem, kolik bylo těch poznamenaných: stočtyřiačtyřicet tisíc ze všech kmenů izraelského lidu. Potom se podívám a hle – veliký zástup, který by nikdo nespočítal, ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků; stáli před trůnem a před Beránkem, oděni bílým rouchem, s palmami v rukou a volali mocným hlasem: „Za svou záchranu vděčíme našemu Bohu, který sedí na trůně, a Beránkovi!“ Všichni andělé, kteří stáli okolo trůnu, starců a čtyř bytostí, padli na tvář před trůnem, klaněli se Bohu a volali: „Amen. Chvála, sláva, moudrost, díky, čest, moc a síla přísluší našemu Bohu na věčné věky! Amen.“ Tu na mne promluvil jeden ze starců a zeptal se mě: „Kdo jsou tihle zde v bílém rouchu a odkud přišli?“ Odpověděl jsem mu: „Můj pane, to víš ty.“ Řekl mi: „To jsou ti, kdo přicházejí z velikého soužení; roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi.“

2. čtení – 1 Jan 3,1–3

Milovaní! Hledte, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je. Každý, kdo tuto naději skládá v něho, uchová se čistý, jako on je čistý.

Evangelium – Jan 20,19–23

Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a jak se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil je: „Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni. Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví. Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny. Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království. Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu.“

1000 let památky zemřelých

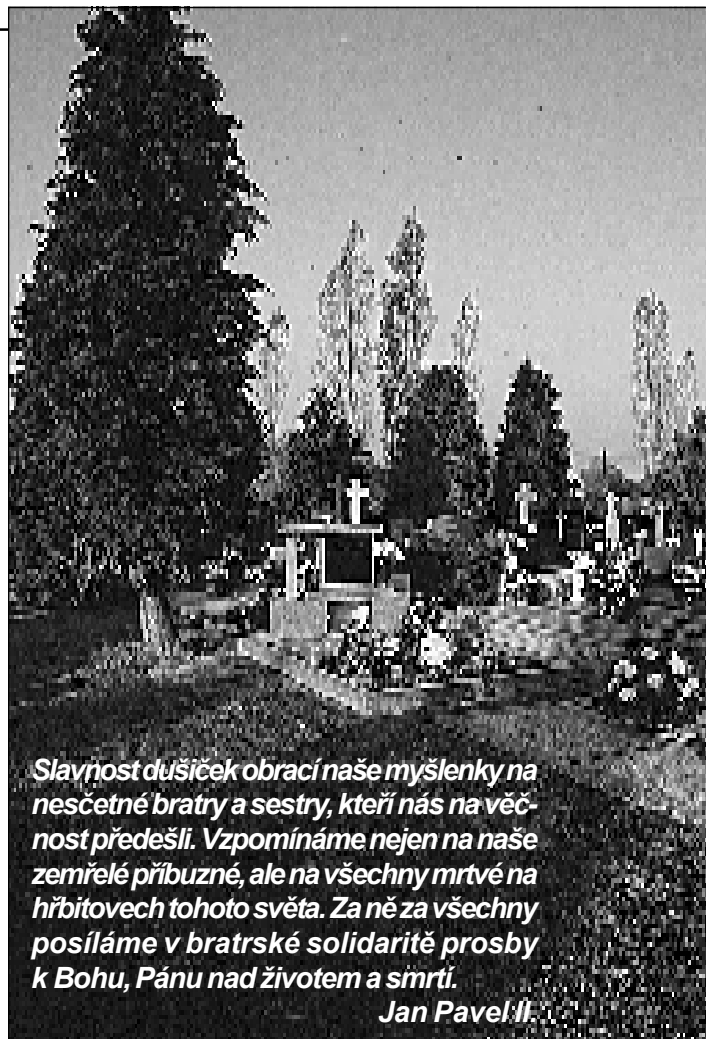
Z dopisu Jana Pavla II. Mons. Raymundu Séguiovi, biskupu v Autun, Chalon a Macon a opatu v Cluny

V tomto roce, kdy slavíme 1000. výročí slavení památky zemřelých, jak ji zavedl sv. Odilon, pátý opat v Cluny, 100. výročí založení Arcibratrstva naší Paní v Cluny, které založil Váš předchůdce, kardinál Perraud, a které má za úkol modlit se za duše v očistci, a čtyřicetileté trvání časopisu *Světlo a život*, který propaguje modlitby za zemřelé, spojuji se s radostí se všemi, kteří se v průběhu tohoto roku účastní bohoslužeb za ty, kteří nás předešli. Den po slavnosti Všech svatých, v níž si Církev připomíná radost ze společenství svatých a ze spásy lidí, chtěl svatý Odilon povzbudit své mnichy, aby se zvláštním způsobem modlili za zemřelé, a přispěli tak tajemným způsobem k jejich vstupu do věčné blaženosti. Z podnětu clunyského opatství se postupně rozšiřoval zvyk modlit se slavnostně za zemřelé v památce, kterou sv. Odilon nazval »Slavnost mrtvých« a která je dnes velmi živá v celé církvi.

Když se Církev modlí za zemřelé, rozjímá především o tajemství zmrtvýchvstání Krista, který nám skrze svůj kříž získal spásu a věčný život. Se sv. Odilonem můžeme ustavičně opakovat: »Kříž je pro mne útočiště, kříž je pro mne ces-

ta a život... kříž činí mou duši neporazitelnou, kříž zahání všechno zlo. Kříž roztyluje temnoty.« Kříž našeho Pána nám připomíná, že v každém životě přebývá velikonoční světlo, že žádná situace není nikdy definitivně ztracena, protože Kristus zvítězil nad smrtí a otevřel nám cestu k pravému životu. Vykoupení se »uskutečňuje Kristovou obětí«, skrze níž »člověk splácí svůj dluh za hřích a smiřuje se s Bohem«. (Tertio Millenio adv. 7)

Na Kristově oběti se zakládá naše naděje. Jeho zmrtvýchvstání ohlašuje *poslední časy*. (1 Pet 1,20; srov. Žid 1,2) Víra ve věčný život, kterou vyznáváme ve »Věřím«, je výzvou k radostné naději, že budeme vidět Boha tvář v tvář. Věřit ve zmrtvýchvstání těla znamená uznávat, že je zde poslední cíl, zaměření každého lidského života, které »plně uspokojuje touhu člověka, která jej nikdy neopouští. (Summa Theol. I-II q. 1 a.5) Je to stejná touha, kterou tak obdivuhodně vyslovil svatý Augustin: »Nepokojně je srdce naše, dokud nespočine v Tobě, Pane.« (Vyznání I, 1) Jsme tedy povoláni k tomu, abychom žili s Kristem, seděli po Otcově pravici a rozjímali



Slavnost dušiček obrací naše myšlenky na nescetné bratry a sestry, kteří nás na věčnost předešli. Vzpomínáme nejen na naše zemřelé příbuzné, ale na všechny mrtvé na hřbitovech tohoto světa. Za ně za všechny posíláme v bratrské solidaritě prosby k Bohu, Pánu nad životem a smrtí.

Jan Pavel II.

o Nejsvětější Trojici, neboť »Bůh je základním objektem křesťanské naděje. (Alfons z Liguori, *Praticare l'amore di Gesù Christo* 16. 2.) S Jobem můžeme volat: *Vím, že můj Vykupitel žije a že v poslední den vstanu ze země. A kdyby mi i kůži zedřeli, bez svého masa uvidím Boha. Uvidím ho já, mé oči ho uvidí a nikdo jiný.* (Job 19,25-27)

Připomeňme si také, že i mystické tělo Kristovo je v očekávání své jednoty na konci dějin, kdy všechny jeho údy dosáhnou dokonalé blaženosti a Bůh bude pro všechny vším. (Srov. Origenes, *Homilie o Leviticu* 7) Církev skutečně doufá ve věčnou spásu pro všechny své děti a pro všechny lidi. »Věříme, že Církev je nezbytná pro spásu, protože Kristus, který je jediným Prostředníkem a jedinou cestou ke spáse, je pro nás přítomen ve svém těle, a tím je Církev.

Ale božský plán spásy zahrnuje všechny lidi: ti, kteří bez vlastní viny neznají evangelium a Krista, ale hledají upřímně Boha a pod vlivem jeho milosti se snaží plnit jeho vůli, jak ji poznávají v pokynech svého svědomí, také oni v počtu, který zná jedině Bůh, mohou dosáhnout spásy.« (Pavel VI., *Vyznání víry*)

V očekávání, že smrt bude definitivně poražena, »někteří lidé jsou poutníky na této zemi, jiní odešli z tohoto života a očišťují se, konečně jiní jsou oslaveni a hledí jasně na samého trojjediného Boha tak, jak je. (LG 49; srov. Evžen IV. *Bulla Laetantur coeli*) V jednotě se zásluhami světců pomáhá naše bratrská modlitba těm, kteří jsou v očekávání blaženého patření. Modlitba za zemřelé stejně jako život podle Božích přikázání u těch, kteří žijí, získávají zásluhu, které napomáhají

Zamyšlení nad liturgickými texty... (Pokračování ze str. 3)

prameny milování, které nezná mezi Zpění již nyní slovem, srdcem, skutky zpívat píseň chvály a díky se všemi nebeskými zástupy.

Neboj se tedy *soužení*. Dříve než se naděješ, *Bůh ti setře z očí každou slzu.*⁽³⁾ *V nebeském Jeruzalémě je náš domov, k němuž putujeme.*⁽⁴⁾ *Tam nebudeš mít nikdy hlad ani žízeň, nebude již do tebe pražit slunce ani žádný jiný žár.*⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Řím 8,18;

⁽²⁾ preface o slavnosti Všech svatých;

⁽³⁾ Zj 7, 17;

⁽⁴⁾ preface tamt.

⁽⁵⁾ Zj 7,16

Bratr Amadeus

k plnému dosažení spásy. Je to výraz bratrské lásky celé Boží rodiny, kterým »odpovídáme na nejhlubší povolání Církve« (LG 51): »spasit duše, které budou věčně milovat Boha«. (Terezie z Lisieux, Modlitby 6; srov. Rukopis A 77 r^o) Pro duše v očistci je čekání na věčnou blaženost a na setkání s Milovaným zdrojem utrpení kvůli trestu za hřích, který je zdržuje daleko od Boha. Ale je zde také jistota, že jednou, až se naplní čas jejich očišťování, duše půjde na setkání s tím, po němž touží. (Srov. Salvifi. dol. 42 a 62)

Rozjímání o životě lidí, kteří následovali Krista, nás vzpružuje, abychom vedli správný a krásný křesťanský život, který nás činí *hodnými Božího království*. (2 Sol 1,5) Jsme totiž povoláni k »nadpřirozené bdělosti«, jak to vyjádřil kardinál Perraud (Dopis k 900. výročí Památky zemřelých), abychom se připravovali každý den na věčný život. Jak zdůrazňoval kardinál John Henry Newman, »musíme nejen věřit, ale také bdít, nejen milovat, ale také bdít; nejen poslouchat, ale také bdít... právě tato bdělost je zkouškou, podle které se pozná křesťan«. Skutečná bdělost znamená, že jsme »odděleni od toho, co je přítomné, a žijeme v tom, co je neviditelné; žijeme v myšlenkách na Krista tak, jak už jednou přišel a jak znovu přijde; toužíme po jeho příchodu«. (Parochial and plain Sermons, VI,8)

Přímělné a prosebné modlitby, které Církev ustavičně vysílá k Bohu, mají nesmírnou cenu. Jsou »výsadou srdce, které je v souladu s Božím milosrdenstvím«. (KKC 2635) Bůh se nechává pohnout prosbami

svých dětí, protože on je Bůh živých. Všeobecnou modlitbou a připomínkou mrtvých v eucharistické oběti představuje shromážděné společenství Otci veškerého milosrdenství ty, kteří zesnuli, aby byli očistcovou zkouškou očištěni od toho, co je nezbytné, a obdrželi věčnou blaženost. Tím, že je svěťujeme Pánu, uvědomujeme si svou solidaritu s nimi a máme účast na jejich spáse v onom obdivuhodném tajemství společenství svatých.

Církev věří, že »duším, které jsou zadržovány v očistci, se má pomáhat přímělnými věřících a především obětí přinášenou na oltáři« (Tridentský koncil, *Dekret o očistci*), stejně jako »almužnami a jinými zbožnými skutky«. (Evžen IV., Bulla *Laetantur coeli*) »Žitá svatost, která plyne z účasti na svatosti života Církve, představuje první a základní příspěvek k výstavbě Církve jako společenství svatých. (Christifid. laici 17)

Povzbuzují proto katolíky, aby se vroucně modlili za zemřelé, za členy svých rodin, za všechny naše bratry a sestry, kteří zesnuli, aby získali odpuštění trestů za spáchané hříchy a uslyšeli pozvání Pána: »Pojď, má drahá duše, k věčnému odpočinku v náručí mé dobroty, která pro tebe připravila věčnou blaženost.« (František Sal. Uvedení do zbožného života 17, 4)

Svěťuji přímělně naší Paní, sv. Odilona a sv. Josefa, patrona dobré smrti, všechny věřící a uděluji své apoštolské požehnání všem, kteří se modlí za duše v očistci, účastní se eucharistických obětí a přinášejí je za zemřelé.

Jan Pavel II.

Není nikoho, kdo by neměl příbuzné, přátele a známé, na něž myslí. Není žádné rodiny, která by si nepřipomínala své předky v lidské a křesťanské jednotě s pocity smutku...

Jan Pavel II.

Všichni svatí

Ten, kdo se radostně zapojí do Božího plánu spásy, má po životě na tomto světě účast na nepomíjející slávě. Ti, kteří nás předešli, nás svým životem a v nejednom případě svým mučednictvím povzbuzují k úsilí o věčnou blaženost.

Kříž světců a světic

I když se Církev raduje z konečné spásy svatých, nezapomíná při tom, že život i těchto výjimečných lidí byl poznamenán křížem, a to nejen v případě mučedníků. Prožívali hodiny zklamání a nezdarů, upadali do hříchů, museli se vyrovnat s každodenní nouzí, trpěli jednak svou vlastní ohraničeností, jednak tvrdostí nepřátel Boha a kříže. Mnozí svatí mužové a ženy trpěli celý život tělesnými neduhy, museli snášet i těžká duševní muka. Mnozí z nich museli obětovat svůj život pro své svědomí, pro své bližní, pro spravedlnost a Boží království. Zakusili na sobě platnost Ježíšových slov: *Není učedník nad mistra*. (Mt 10,24) I když byl jejich životní kříž přetěžký, nevzdali se.

Radost svatých

Tak jak u Ježíše patří k sobě kříž a zmrtvýchvstání, tak nacházíme u svatých nad vším utrpením blaženost, která celý jejich život ponořuje do Božího světla. Je to vnitřní radost, že žijí, pracují a trpí v souladu s Boží vůlí. Byli si celou svou existencí vědomi, že jsou zcela obklopeni nekonečnou a nepochopitelnou Boží láskou. Všemi svými lidskými silami odpovídali na tuto Boží lásku, a proto mohli také požívat vnitřního štěstí, o kterém nevěřící nemají potuchy.

Člověk, který plní Boží vůli, je také vnitřně naplněný a vyrovnaný. Blahoslavenství z horského kázání čekají na svá naplnění. Kdo je pozorně sleduje ve svém životě, zažije radost i navzdory těžkostem a obtížím, nadějí ve všech úzkostech, lás-

ku při všem nepřátelství, jasný směr v každém zmatku.

Pomoc svatých

Svatí jsou našimi pomocníky na cestě k našemu Stvořiteli a cíli. Nám, kteří strádáme na své pouti k Božímú městu, ukazují svůj příklad, jak se to zpívá v prefaci. Oni neviděli svůj cíl v egoistické samolibosti, nehledali potlesk u svých současníků, nýbrž ve všem se řídili podle Ježíše Krista. Obdařeni rozličnými dary dali se k dispozici Bohu jako jeho nástroj.

Od sv. Ignáce z Loyoly pochází věta: »Málo lidí má tušení, co by z nich Bůh udělal, jen kdyby chtěli.«

Svatí se ustavičně starají o blaho lidí a církve. Oni, kteří již na zemi pomáhali druhým v jejich nouzi, nebezpečí a obtížích, jsou teprve v nebi skutečně účinnými přímělníci. Litanií ke všem svatým obrací náš zrak k nespočetným zástupům Kristových vyvolených. Prosit o jejich přímělnu znamená dávat se dobrovolně k dispozici Boží prozřetelnosti, neboť on to dobré, které započal, také dokončí. Oni nám ukazují, jak máme naslouchat Božímu slovu, jak máme v každodenní všednosti být věrní i v maličkostech a nikdy neustávající modlitbě.

Svým účastenstvím na svatosti Boha mají všichni, kteří jsou navzájem co nejtěsněji spojeni ve společenství svatých – *Communio Sanctorum* – a na něž církev dnes myslí, zároveň také účast na slávě Boha. A oni se těší z jeho slávy.

Jan Pavel II.

Vnitřní modlitba

To, co dnes svět nejvíce potřebuje, je modlitba. Siluan z hory Athos řekl: »Svět existuje již jen skrze modlitbu. Kdyby nebylo modlitby, svět by zahynul.« Kéž bychom slyšeli volání Ducha svatého! On nás zve, abychom se stali těmi, kdo se klanějí v duchu a v pravdě a často tráví čas spolu s Bohem. Zve nás, abychom se k němu modlili a milovali jej v nitru svého srdce tichou modlitbou o samotě, kterou obyčejně nazýváme »vnitřní modlitbou«.

Ježíš říká, že je třeba se *stále modlit a nikdy neustávat*. (Lk 18, 1) Velkou překážkou při konání vnitřní modlitby je skleslost, která vede k tomu, že modlitbu zanedbáváme, až nakonec s ní zcela přestaneme. Při vnitřní modlitbě je však třeba vytrvat. Námaha zůstat věrný je ničím ve srovnání s bohatým požehnáním, které na nás proudí skrze modlitbu.

Zaměříme-li se nejdříve na to, abychom hledali ve vnitřní modlitbě radosti, budeme nejčastěji zklamáni. Bůh nás navštěvuje v naší chudobě. Často se necháme odradit, protože svůj život modlitby posuzujeme podle druhořadých věcí, místo abychom uchopili pravou hloubku modlitby. Sv. Jan od Kříže říká: »Je mnoho lidí, kteří se domnívají, že nemají žádnou vnitřní modlitbu, ale mají z ní mnohem větší užitek, a jiní si naopak myslí, že mají velký užitek, ale ve skutečnosti získávají jen docela málo. (Výstup na horu Karmel, předmluva)

„Jako mistryně duchovního života a jako evangelizační pracovnice spojuje v sobě zářivě kontemplaci a činné působení. V ní se uskutečňuje plně a se vzácnou vyvážeností křesťanská žena v různých fázích života jako manželka, matka, charitativní pracovnice – a to všechno vždy v důvěře v Krista a v těsném spojení s Bohem.“

Jan Pavel II.
o sv. Zdislavě

Budu spokojen, jestliže tento článek potěší některé lidi, kteří mají dobrou vůli a hledají Boha s upřímným srdcem, které však trápí jejich chudoba a myslí si, že se nemohou správným způsobem modlit, a přitom to dělají lépe, než si myslí.

Vnitřní modlitba je zkouškou chudoby

Předem bych chtěl připomenout, že praktikování vnitřní modlitby přináší s sebou vždy bolestnou zkušenost o vlastní chudobě. To se nedá nijak obejít. Když se člověk rozhodne pro osobní častou a věrnou modlitbu, pak je tomu zpravidla proto, že okusil něžnost a krásu Boží lásky a chtěl by ji zakusit ještě hlouběji. To je normální. Je třeba uvést, že každý, kdo setrvává u vnitřní modlitby, prožívá velmi intenzivní okamžiky štěstí a svým způsobem zakusí útěchu Ducha svatého, jakou mu na tomto světě nic jiného nemůže dát. Přesto je bolestná zkušenost vlastní chudoby, která není nic zvláštního, důležitou součástí života modlitby. To má více důvodů. Ten, kdo se nemodlí, může bloudit, vést povrchní život a dělat si určité iluze. Ale ten, kdo se modlí, tráví svůj čas v tichosti a samotě před Bohem, a je tak konfrontován s vlastní chudobou. Poznává své viny a svou neschopnost modlit se.

Doba vnitřní modlitby, v níž očekáváme radostné okamžiky společenství s Pánem, je bohužel také příležitostí, abychom si vzpomněli na různé věci, kte-

ré nejsou příliš příjemné. Jsou to věci, na které jsme zapomněli, nebo které jsme více či méně vědomě potlačili v čase naplněném naší činností a starostmi: pocity viny z minulosti, strach z budoucnosti, věci, které nejsou v souladu s Boží vůlí, anebo je to hluboká neschopnost žít podle evangelia... Mohli bychom v tomto výčtu libovolně pokračovat. Nesmíme zapomínat, že pokud je modlitba setkáním s Bohem, přináší s sebou poznání naší vlastní chudoby, ubohosti, na kterou se jinak snažíme všemi prostředky zapomenout a potlačit ji, ale která zde vystupuje zcela jasně a zřetelně. Jestliže se mnoho lidí vyhýbá tichu a samotě, pak je to zvláště proto, aby si nemuseli uvědomovat určitou část své osobnosti.

Zkušenost vlastní ubohosti může vést k pokušení upadnout do skleslosti. Modlíme se, abychom prožili něco pozitivního a abychom zakusili Boží lásku. Často máme dojem, že máme za partnera rozhovoru jen sami sebe se svými problémy, se svou nepřesnou představou, se svými neuspořádanými myšlenkami a se svou neschopností k vnitřní usebranosti.

Tato skutečnost je milostí. V žádném případě ji nesmíme hodnotit negativně. Praktikovat vnitřní modlitbu znamená především uznat před Bohem svou vlastní ubohost. Srdce křesťanského života, jak říká Terezie z Lisieux, učitelka církve, spočívá v tom, přijmout svou ubohost v míru, aby se člověk mohl plně opřít o Boží milosrdenství. »Ach, zůstaňme jen daleko ode všeho, co se leskne, milujme svou malost, milujme to, že nic necítíme, pak budeme chudí duchem a Ježíš přijde, aby si nás vzal, ať už jsme od něho jakkoliv vzdáleni, a promění nás v plamen lásky. (Dopis 197) Tak píše Terezie sestře Marii od Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Konfrontace s naší bezvýchod-

nou chudobou je šancí, protože ona působí, že se zcela spolehne na Boha, a místo abychom spoléhali na své síly, počítáme pouze s jeho silou. Tak se otevíráme jeho milosti, která nás od základu proměňuje.

Vnitřní modlitbou můžeme skutečně prožít blahoslavenství: *Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království*. (Mt 5,3) Konání vnitřní modlitby znamená, že před Bohem stojíme jako chudí lidé, aniž bychom klesali na mysl pro vlastní bídu, ať už je jakkoliv těžká, protože všechno očekáváme od jeho dobroty. Můžeme si být jisti, že Pán nebude otálet se svým sliťováním a udělí nám ty největší milosti. Tak prožíváme v blahoslavenstvích slíbený div: naše chudoba se mění v bohatství a v poznání Boha. Je však třeba vytrvat v trpělivosti a vyčkat hodiny Páně, aniž bychom chtěli nějak předbíhat. Tak zaujímáme postoj uvedený v knize Pláč: *Dobré je mlčky vyčkat na Hospodínovu pomoc*. (Pláč 3,26)

Co je skutečně důležité při konání vnitřní modlitby?

Často si myslíme, že při vnitřní modlitbě je důležité mít pocit zápalu a osvětlení, pociťovat Boží přítomnost a jednání. Všechno to má jistě svou důležitost, ale není to to podstatné. Při modlitbě vzniká přání sjednotit se s Bohem, najít jej a dát se od něho nalézt. Ale to, co vede k pravému setkání s Bohem, nejsou ani naše pocity, ani naše myšlenky, ať už jsou jakkoliv hluboké. Jak zdůrazňuje sv. Jan od Kříže, Bůh není ani to, co o něm vnímáme, ani to, co si o něm myslíme. Pocity a myšlenky nám mohou pouze pomáhat udělat si představu o Bohu, nicméně Bůh stojí stranou všeho toho, co o něm můžeme vnímat a co si o něm můžeme myslet.

Jediná jistá a přímá cesta, abychom vstoupili do hlubokého setkání s Bohem, je víra, a to víra podporovaná láskou (sv. Jan od Kříže hovoří o víře, která Boha miluje, aniž mu rozumí). Je to víra, která dá vzniknout naději. Jenom víra, naděje a láska nás přivádějí blíže k Bohu, nic jiného.

Všechno ostatní, jako způsoby modlitby, metody a témata našich meditací, mají ten jediný smysl, že podporují tento postoj víry. Jen tři božské ctnosti se počítají a také vystačí. Nic jiného není třeba dělat. Proto nesmíme být rozčarováni, když při modlitbě nepoznáváme žádné jasné myšlenky a nic zvláštního necítíme. Nežádá se od nás nic jiného, než použít všech vhodných prostředků, abychom dosáhli vzbuzení víry, naděje a lásky: v tom, co prožíváme, v našich bojích, a v tom, co nás duchovně živí a může nás posilnit. Všechno, co nás může při vnitřní modlitbě zaměstnávat, má jenom tento jediný cíl.

Naše vnitřní modlitba má hloubku tehdy, když máme pevnou vůli překonat své pochybnosti a věřit Božím zaslíbením navzdory naší neschopnosti správně se modlit a navzdory úchylkám našich představ nebo jiným problémům. Naše modlitba je hluboká, když se namáháme, abychom se neznepokojovali pro svou chudobu, protože očekáváme mnoho od Božího milosrdenství. Musíme mít poctivé přání milovat jej, sloužit mu a konat raději jeho než svou vůli, a pak má naše modlitba hloubku. Hloubka modlitby není vůbec měřitelná naší usebraností, nýbrž silou naší víry, pevností naší naděje a upřímností vůle k lásce. Když se ve své trvalé chudobě mohou stále modlit k Pánu: »Pane, jsem nejposlednější z hříšníků a nerozumím ničemu z toho, co žiji, ale věřím v Tebe, mám k Tobě plnou důvěru a mým největším přáním je milovat Tě a sloužit Ti«, pak není žád-

né lepší vnitřní modlitby a Bůh od nás nic jiného nežádá.

Ovoce vnitřní modlitby

Jestliže víra, naděje a láska k bližním jsou základem vnitřní modlitby, pak můžeme přímo říci, že odtud plynou i její plody. Cílem vnitřní modlitby je skutečně upevnit v nás víru, naděje a lásku. Co je platné, když mám v modlitbě velkolepé pocity a teologické osvícení, když mě to nevede k tomu, abych věřil v Boha s větší rozhodností, abych mu věnoval svou důvěru a sebe sama? Mystické milosti (a ty skutečně existují!) slouží k tomu, aby v nás živily víru, naděje a lásku. Mimo to poznáváme skrze vnitřní modlitbu jejich autentičnost. Modlitba, po které nejsem rozhodnější v tom, abych se zcela odevzdal Bohu a více miloval bližní, není k ničemu.

To není žádný důvod k znepokojení. Od okamžiku, kdy je pro mne tím nejhlubším důvodem udělat si čas pro vnitřní modlitbu nikoliv uspokojení mých potřeb, nýbrž spíše to, abych odpovídal Boží vůli, bude vždy ta nebo ona božská ctnost vzrůstat, ať už to právě cítím, nebo ne: ustáváním pochybností, silnější důvěrou v těžkostech nebo větší rozhodností odevzdat se zcela Bohu.

Božské ctnosti víry, naděje a lásky mají tu vlastnost, že cvičením rostou. Vnitřní modlitba je plodná proto, protože to je konkrétní a věrohodné uplatnění těchto tří ctností v praxi. Modlitba jim dává růst a tento růst je pramenem duchovních dober.

Praxe vnitřní modlitby

Praktikovat vnitřní modlitbu znamená provést úkon víry v Boží existenci, v jeho dobrotu a v jeho přítomnost v našem životě. Znamená to věřit ve skutečnost, že nám naslouchá, miluje nás a je věrný svým přísli-

bům, to znamená věřit v plody modlitby. Konat vnitřní modlitbu často znamená věřit, aniž bychom viděli. *Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili* (J 20.29), říká Ježíš, a také říká: *Kdo věří, uvidí Boží slávu.* (Srov. J 11,40)

Praktikovat vnitřní modlitbu znamená uznat svou chudobu a být si vědom toho, že vlastní silou se jí nemůžeme zbavit, nýbrž že k tomu potřebujeme Boha. Znamená to také vyjádřit, že počítáme s ním a ne sami se sebou, že spoléháme na jeho lásku a jeho milost. Znamená to mít důvěru v Boha, očekávat všechno od něho a cvičit tak ctnost naděje.

Praktikovat vnitřní modlitbu znamená darovat Bohu svůj čas. To je skutečný akt lásky k Bohu. Znamená to, že můžeme trávit nezištně čas s Bohem, být pro něho k dispozici. Být pozorný k přítomnosti druhého je základem lásky. Cvičit se ve vnitřní modlitbě znamená naslouchat Bohu, abychom konali jeho vůli, abychom se zcela světili do jeho rukou. Znamená to vpustit

Boha do svého života, abychom se mu odevzdali.

Vnitřní modlitba je také aktem lásky k sobě samému: znamená to, že spočíváme v Bohu a dopřáváme si tak to nejlepší a nejvyšší, co v životě vůbec můžeme mít. Je to akt blízké lásky k těm druhým, neboť vnitřní modlitba nás činí něžnějšími a pokornějšími v bratrských vztazích. Při vnitřní modlitbě konám vždy akt blízké lásky, protože ona zvyšuje naši schopnost milovat. Když se otevíráme božské lásce, pak v tajemství společenství svatých mají z toho naši bližní prospěch, ať už viditelný, nebo neviditelný.

Mohli bychom způsob, jak působí vnitřní modlitba, rozvíjet až do nekonečna. I když je to navenek ta nejchudší a nejjednodušší modlitba, je to ve skutečnosti pravý úkon víry, naděje a lásky. Když v ní vytrváme, děláme to nejpodstatnější a o nic jiného se již nemusíme starat: Bůh učiní své a obdaruje nás nade všechno očekávání.

F + L 48, překlad -lš-

MODLITBA SV. AMBROŽE PŘEDE MŠÍ SVATOU V PÁTEK

Prosíme tě, Pane, svatý Otče, za duše věrných zemřelých, ať je pro ně tato velká oběť nábožnosti spásou, zdravím, radostí a odpočinkem. Pane, můj Bože, ať je pro ně dnes velkou a dokonalou hostinou s tebou, chlebe živý, který jsi sestoupil z nebe a dáváš život světu, s tvým tělem svatým a požehnaným, totiž tělem neposkvřěného Beránka, který snímá hříchy světa, které bylo vzato ze slavného a svatého lůna blahoslavené Panny Marie, kde bylo počato z Ducha svatého ; a z toho pramene slitování, který vytekl z tvého boku otevřeného kopím vojáka: aby občerstvení, nasycení, osvěžení a potěšení mohli se radovat v tvé chvále a slávě. Prosím tvou šlechetnost, Pane, ať sestoupí na tento chléb, který ti má být obětován, plnost tvého požehnaní a posvěcení tvého božství. Ať sestoupí, Pane, také onen neviditelný a nepostizitelný majestát tvého svatého Ducha, jako kdysi sestoupoval na oběť praotců. On, jenž působí, aby se naše obětní dary staly tvým tělem a tvou krví, ať mne nehodného naučí zacházet s tak velkým tajemstvím s čistotou srdce, se slzami úcty, s bázní a chvěním, abys přijal milostivě se zalíbením oběť z mých rukou ke spáse všech živých i zemřelých.

Ani kdyby někdo vstal z mrtvých

Někteří věřící se staví k zázrakům a zázračným fenoménům jako k jakési fakultativní nadstavbě, která je určena spíše lidem, kteří potřebují nějaké »berličky« pro svou slabou víru.

Ve skutečnosti jsou zázraky nerozlučnou součástí vztahu Bůh – člověk. Jak uvádí K. Rahner v Malém teologickém slovníku, vedou člověka k tomu, aby si uvědomil vlastní konečnost a omezenost, proti které stojí neomezenost Boží moci. Nikoliv lidem primitivním, ale všem, i těm nejinteligentnějším a nejvzdělanějším mají ukázat otřesitelnost a nejistotu lidských horizontů. Probouzejí v člověku schopnost pokorného úžasu, který mu umožňuje přijímat fenomény, kterou jsou pro něho nevysvětlitelné jako způsobené přímo Bohem.

Víra v uskutečněný zázrak je podporou té víry, která je na druhé straně podmínkou a východiskem zázraku: *Víra tvá tě uzdravila.* (Mk 5,34) Tak zázrak podpořený vírou opět vede k víře. (Srov. J 11,37)

Zázrak je výrazné vnější znamení, které umožňuje přijmout věrohodnost Božího svědka a upevňuje jistotu o Boží pořádající všemohoucnosti, o existenci vyššího řádu, který překračuje přirozenou lidskou zkušenost.

Církev proto váže svůj výrok o napřirozeném charakteru určitého jevu nebo o svatosti určité osoby na předchozí potvrzení prokazatelným zázrakem.

Zázrak však není prostředek, jímž by Bůh chtěl někoho přinutit k víře. Je spíše potvrzením jistoty pro toho, kdo i bez divů a zázraků je ochoten přijmout víru. Naopak apriorní nebo záměrná skepse odolá zpravidla i přesvědčivé síle nejednatelnějšího zázraku. Vidíme to na nevěřících lékařích – členech lurdské komise.

Nejen o možnosti neuvěřit, ale přímo o neschopnosti uvěřit a s tím i o jedné její možné příčině mluví sám Ježíš, když vkládá ve svém podobenství Abrahámovi do úst slova: *Jestliže neposlouchají Mojžíše a proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.* (Lk 16,31) Tato Ježíšova slova naznačují, že odmítání mimořádných projevů Boží moci souvisí svým způsobem se vztahem člověka k samému Bohu.

Klasickým příkladem je zatvrzelý postoj farizeů již za Ježíšova života. Stojí věru za pozoruhodným 9. kapitolou Janova evangelia o uzdravení slepého od narození. Zatímco jedni došli k logickému závěru: *Jak by mohl hříšný člověk dělat taková znamení*, jiní trvají na svém přesvědčení o osobě Ježíše Krista: *My víme, že ten člověk je hříšník.* Celý problém byl v tom, že židé se už dříve usnesli, aby každý, kdo vyzná Ježíše jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagogy. (J 9,22) Nezbylo jim tedy

než jakýmkoliv způsobem znevážit výmluvné a nezvratné svědectví o divu, jehož svědek stál živý přímo před nimi.

Bezradnost Kristových odpůrců ještě vzrostla, když po uzdravení slepého následovalo vzkříšení mrtvého doprovázené velkým zájmem veřejnosti. (J 11,1–54) *Co máme dělat? ptají se, vždyť ten člověk dělá mnoho znamení. Necháme-li ho tak, všichni v něho uvěří.* (J 11,48n) Protože oni sami uvěřit nehodlali, *rozhodli se, že ho zabijí.* (Tamt. 53) Ale když toho dosáhli, Zabitý sám vstal z mrtvých, jak to předtím jasně předpověděl. Tento největší zázrak všech zázraků dosvědčili židům zcela nezaujatí svědkové, kteří byli osobně a bezprostředně u toho, protože z pověření židů hlídali hrob. (Srov. Mt 27,66; 28,11) Jednou zaujatý postoj nevěry se však nezmění, *ani kdyby někdo vstal z mrtvých.* (Lk 16,31) Židé se poradili a dali vojákům peníze, aby nadále říkali to, co není pravda. A evangelista dodává, že tato koupená lež je rozšířena až dodnes. (Srov. Mt 28,13)

Briege Mc Kennová popisuje případ jednoho kněze, který jí řekl: »Bylo by snazší věřit, kdybychom jen mohli zázrak vidět.« Odpověděla mu: »Otče, Bůh vás každodenně používá, aby uskutečnil zázrak.« – »Já vím, co je podstatou mše. Ale snad chápete, co myslím. Kdybych mohl být u toho, jak byl uzdraven slepý nebo ochrnutý, pak by to bylo snazší uvěřit.«

Dva dni nato byl tento kněz svědkem, jak se po společné modlitbě do rána uzdravila noha kněze, která měla být už předtím amputována pro těžkou sněť. Když sestra řekla pochybujícímu knězi: »Nyní jste viděl zázrak!«, odpověděl: »Můj Bože, to je tak strašně těžké

uvěřit. Měl on vůbec nějakou gangrénu?« Sestra mu tedy řekla: »Vidíte tedy sám, že zázrak nedělá víru snazší.« (B. Mc Kenna: Wunder geschehen wirklich. Muensterschwarzbach 1989, s. 64.)

Apriorní předsudek se může změnit v neústupné odsouzení, které může být pramenem strádání jak pro samotného »skeptika«, tak pro druhé. Celá řada omilostněných osob byla vystavena dlouhodobému šikanování právě díky odmítavé skepsi odpovědných osob. Nakonec ve všech případech musel být odmítavý postoj zásadně změněn. Skutečnost, že Bůh i takových postav umí využít ke své slávě, nezbavuje příslušné osoby odpovědnosti za to, že nedokázaly často z osobních důvodů včas rozeznat to, co rozeznat měly.

Na jiném místě tohoto čísla otiskujeme úryvky z románu Franze Werfla »Píseň o Bernadettě«. Na případu novicmistryně Vauzousové, která byla představenou sestry Marie Bernardy – Bernadetty Soubirousové, nám výmluvně uměleckými prostředky popisuje stav, který svým způsobem prožívá nejen jeden odpůrce mimořádných fenoménů a omilostněných osob a míst. Tato řádová představená působila dlouhodobě nesmírně duševní utrpení omilostněné lurdské vizionářce.

Tyto řádky nemají za cíl přesvědčit »nevěřící«, nýbrž vysvětlit, že tu vždy budou lidé, kteří tyto jevy přijímají, a jiní, kteří je odmítají. Zázrakům a mimořádným fenoménům, které církev oficiálně přijímá nebo nezamítá, nikdo není ze svědomí povinen uvěřit. To, jak se kdo rozhodne, je však jeho osobní rozhodnutí, které se týká zase jen jeho. Tak jako on má svobodu se rozhodnout, tak ji mají i všichni ostatní, proto by se každý měl zdržet toho, aby svůj postoj zevšeobecňoval, nebo dokonce vnucoval jiným.

Lubomír Štula

Přiznej svou vinu,
budeš od ní osvobozen.

u

Druhého změnit nemůžeš,
zaměř se na sebe.

u

Zlo, které dnes uděláš,
udeří zítra na tebe.

u

Ježíš dobře ví,
jak těžký je tvůj kříž.
Jdi za ním. On tě posílí.

u

Kde je láska,
začíná porozumění,
naslouchej s láskou.

u

Dívej se na všechno očima lásky,
mnoho se tím změní.

Píseň o Bernadettě

I Marie Terezie Vauzousová vydává ze sebe vše, co má, a ještě víc, a moří se až za mez svých sil. Obětuje noci, vzdává se hodin oddechu, neúprosně dohlíží, aby ošetřovatelky přesně plnily předpisy lékařů, aby pacienti dostávali přesně a včas hodnotnou a chutnou stravu.

A přece – ani jeden hlas si nežádá řeholnici Vauzousovou, přestože koná stokrát víc „skutečné“ práce než Bernadetta. I ona domlouvá chorým a raněným slovy vlídnými a dobrotivými, píše za ně dopisy, slibuje nejchudším, že se postará o jejich budoucnost. Ale kdykoliv se objeví ve dveřích, projede řadami nemocných mírný úlek, jako by přicházel vysoký důstojník, aby mezi trestanci vykonal přehlídku. Jednou zvečera sedí Marie Bernarda s Marií Terezií v odpočívárně ošetřovatelek.

„Znám vás nyní už tak dlouho, sestro,“ praví byvalá novicmistryně Bernadettě, „a věřte mi, můj respekt k vám den ode dne vzrůstá. Jak vy dovedete lidi okouzlit a téměř obratem ruky získat i nejvzpornější! Bývala jsem kdysi v Lurdech vaší učitelkou. A nyní bych se měla od vás učit umění, jak zacházet s ubohými dušemi, jakými všichni vesměs jsme. Jak to děláte, Marie Bernardo?“

„Ale, matko,“ namítá udiveně Bernadetta, „copak vlastně dělám? Vždyť nic nedělám...“

„To je právě ono, sestro,“ pokyvuje hezky dlouho hlavou Vauzousová, „vy vlastně nic neděláte...“

Jednou večer vyjdou s malými kuffíky v ruce naposled z nemocnice. Cestou si všimne matka Vauzousová, že Bernadetta lehce napadá na levou nohu, ač se o tom nezmíní slovem. Srdce Vauzousové znovu zachvacuje staré, dávné podezření. Aha! Chce mi ukázat, jak je znavena, jak ji vyčerpala

dlouhá vysilující nemocniční služba!

Večer vejde Marie Terezie Vauzousová do cely Marie Bernardy. Tvář má popelavou, jako by byla právě vstala po těžké nemoci.

„Sestro Bernardo, pomozte mi!“ osloví prosebně Bernadettu. Celá její bytost projevuje hluboké rozrušení, jakého by se od ní Bernadetta nebyla nikdy nadála.

„S radostí, matko! Čím vám mohu pomoci?“ „Vy jediná mi můžete pomoci, neboť běží o vás...“ „O mne?“ ulekne se Bernadetta. „Dopustila jsem se snad něčeho, ma mére?“ „Kdybych to věděla, sestro!“ sténá Marie Terezie. „Vím, že nemám práva s vámi takto hovořit. Nejsem vaším zpovědníkem, ani vaší představenou, a ani ti by možná práva k tomu neměli. Ale já vás prosím o pomoc, protože mě jinak umučí nejistota.“

„Jaká nejistota, ctihodná matko?“ Marie Terezie se opře o zeď, jako by nebyla schopna bez opory zpřímá stát. „Pomozte mi, Bernadetto Soubirousová! Já... já vám nemohu věřit!“ „Řekla jsem vám v poslední době něco, co nebylo pravda?“ pátrá zděšeně Bernadetta. „Vy neřeknete nikdy nic, co by nebylo pravda, sestro... a přece se má duše rozpadá pod tlakem pochybností, je-li veliká pravda vašeho života vskutku pravdou, nebo je-li to lež...“

„Nerozumím vám, matko,“ řekne Bernadetta, klopíc oči.

„Marie Bernardo, dostala jsem svému předsevzetí a nemluvila jsem s vámi nikdy o vašich zjeveních. Vím, že jsem neukázněná, jestliže v této chvíli svá předsevzetí zrazuji. Vím, že se dopouštím neodpustitelné chyby, když proti rozhodnutí teologické vyšetřující komise, proti rozsudku biskupovu a dokonce proti mínění Svatého otce



„J'aime...
Miluji...“

**Přesně
v okamžení,
kdy dohasíná
poslední výdech,
vezme tvář
Bernadettina
na sebe
podobu,
jakou mívala
za extázi,
když skrze
všechny tváře
i věci světa
byla spojena
s Paní...**

ve svých pochybách setrvávám. Bůh vidí do mého rozervaného srdce – tak to je, nemohu popírat! Proto jsem k vám přišla, abyste mi pomohla.“

Bernadetta zdvihne vážně a pomalu oči:

„A co mi nevěříte, matko?“

„Ó, mohla byste mě zbavit krutého trápení, kdyby se vám podařilo mě přesvědčit! Takhle jsem, já nehodná, kromě popěračů Boha pravděpodobně jediným člověkem, který ještě pochybuje. Je nevýslovně strašné, že s vámi takhle mluvím. Dejte mi, probůh, znamení, které by mi pomohlo!“

„Nejsou uzdravení z pramené postačujícím znamením?“ zeptá se Bernadetta po dlouhém mlčení.

„Jsou znamením jistě nemalým, sestro, většího snad ani nemůže být. Ale já si žádám jiného znamení, jež by se vztahovalo jen na vás samu, Marie Bernardo... Poslyšte! Povím vám, co se u nás přihodilo za doby mého noviciátu. Tenkrát žila ještě v našem klášteře sestřička Raymonda. Nikdy netvrdila, že má zjevení. Noviny o ní nepsaly, ani jeden biskup se o ní nestaral. Kromě zpovědníka neznal snad nikdo její duši, plnou milosti. Ani mi žádná jsme do

její smrti netušily, že se jí skutečně dostalo milosti nejkrásnější, stigmat na dlaních...“

Bernadetta zavrtí prudce a pobouřeně hlavou: „Myslím, že vám nemohu pomoci, ctihodná matko,“ odbude ji úsečně. Poté usedne na postel a sedí bez hnutí. Vauzousová na ni nehnutě strnule hledí. Za chvíli však Bernadetta zdvihne hlavu, jako by si právě byla na něco vzpomněla, a maličko se pousměje: „Snad by tu pro vás bylo přece jakési znamení, ctihodná matko,“ šeptne. Zvolna zvedne sukni a obnaží levé koleno. Je strašlivě znetvořeno nádorem velikosti dětské hlavy. Když starší řeholnice spatří nádor, zavravorá. Popojde ke dveřím, vrátí se; otevře ústa, chce promluvit; slova jí nejdou přese rty. Najednou se před Bernadettou zhroutí, zasažena poznáním souvislostí.

Bernadetta už zase otevřela oči. Ví, oč jde. Pokojem se nejsou modlitby umírajících. Bernadettiny oči, podivně se třpytící, upírají se do prázdna. Sestry se domnívají, že hledají na stěně kříž. Položí jí kříž na prsa. Bernadetta jej k sobě vášnivě

Pokračování na str. 10

**Píseň o Bernadetě –
pokračování ze str. 10**

přítiskne. Ale oči pronikají dál do prázdna. Najednou to jejím tělem trhne. Zdá se, že ji nadzvedává jakási nová, čerstvá síla. A z prsou se jí vydere zvukový, žensky vibrující hlas, hlas pronášející vyznání, které dlouho doznívá ve vzduchu:

„J'aime... Miluji...“

To hluboké, vibrující „miluji“ provane světnicí jako úder zvonu. Tak mohutné je toto slovo, že modlitby v ráz ztichnou a nikdo v pokoji ani nedýchá. Jen Marie Terezie Vauzousová se soupe s rozpraženými pažemi po kolenou k smrtelnému loži, aby byla blíž vyvolené. Tvář má zdranou bolestí. Málokdo viděl kdy novicmistyri plakat. Marie Terezie si však v tu chvíli myslí: „Paní je v pokoji. Paní si přišla pro své dítě...“

A strádající Bernadetta, vyznávající se v nekonečné samotě umírání své Paní, která se k ní vrátila, zavolala ji v ústrety: „Já vás miluji! Miluji!“ Teď je i ona, Vauzousová, pochybovačka ze všech nejodpornější, uznána hodnou – tak se domnívá – aby byla svědkem zjevení: Shlédní na mne, zavrženou, zatvrzelou, která bývala plna závisť! Pláč vyráží z prsou Marie Terezie. Zlomeným hlasem se počne modlit Zdravas. Bernadetta hledí pozorně na svou starou učitelku pohledem, který se snaží o poslušnost. Ví, že se od ní žádá, aby se modlila se sestrami. Ona však spotřebovala zbytek dechu na veliký výkřik lásky. Teprve v druhé půlce se jí podaří zašeptnout:

„Nyní i v hodině...“ Dál to nejde. Smrt zhasí lidskou tvář obvykle naráz, jakoby náhlým nárazem. Tvář Bernadetty Soubirousové se náhlým nárazem rozsvítí. Přesně v okamžení, kdy dohasíná poslední výdech, vezme tvář Bernadettina na sebe podobu, jakou mívala za extázi, když skrze všechny tváře i věci světa byla spojena s Paní.

Eutanázie, nebo objednaná vražda?

Stalo se skutečností, že na staré lidi a na ty, kteří potřebují trvalou péči, se stále více pohlíží jako na přítěž. Proto si mnozí z nich nepřejí dlouhý život, ale pokud možno rychlou smrt. Ale přes to všechno vůle k životu je silnější než touha po smrti. Proto se rozdmýchává strach ze života zatíženého nesnáze. Ten žene mnoho lidí do náruče samozvaných náhončích smrtí, kteří nabízejí co nejjistější dobrovolnou smrt. Hodně se dnes mluví o právu na rozhodování o vlastní smrti, ale kdo mluví o právu na rozhodování o nemoci anebo životě s tělesným postižením? Ten, kdo smrt neurychluje, nýbrž ji přijímá, je obvykle mnohem citlivější k životu.

Propagátoři eutanázie

Eutanázie (z řečtiny = dobrá smrt) je často spojována s mylným pojmem tzv. »pomoci při smrti«. Při aktivní eutanázii se jedná o usmrcení skrze záměrný čin (např. smrtící injekcí). Při pasivní eutanázii se jedná o zastavení činnosti potřebné pro udržení života (např. odpojení od udržovacích přístrojů).

Propagátoři nové eutanázie se soustřeďují na umírání, nikoliv na pomoc životu před smrtí. Argumentují humánně znějícími slovy, že umírající se musí potýkat s nesnesitelnými bolestmi, a že proto je nezbytné, aby se lékařským zásahem urychlila jeho smrt. Podkládá se tu mylné tvrzení, jako by lidé staří, postižení anebo zločinní žili život, který již nemá žádnou hodnotu. Kdo si takové smýšlení přisvojí, nedívá si, když staří lidé vyjadřují přání po brzké smrti, ale nikoliv pro nesnesitelné bolesti, nýbrž proto, že nechtějí být přibuzným na obtíž.

Mluví-li se hojně o metodách, jak si přivodit smrt, v době plného života a zdraví, kdy se lidé štítí zločinu, když se pak dostaví stáří, přichází s ním i strach ze života, na který se předtím shlíželo s určitým pohrdáním. Tento postoj pak vede k požadavkům, aby stát eutanázii legalizoval. V Holandsku, kde k tomu skutečně došlo, umírá takovou záměrně způsobenou smrtí 15 % umírajících, z toho 9 % bez vysloveného souhlasu s vlastní smrtí.

O sociální odpovědnosti se při tom nemluví. Eutanázie je

jakýmsi příznakem bohatých průmyslových zemí. Hnutí dobrovolné smrti se podřizuje novému typu sociálního darwinismu, podle něhož svět patří silným jedincům, kteří se umějí prosadit. Každý, kdo je neduživý, nemocný, ten jen zvyšuje náklady. Když se stroj opotřebuje, sešrotuje se. Proč by se člověk sám nemohl sešrotovat? Společnosti propagující eutanázii také nenabízejí žádnou únosnou sociální síť, žádné lidské kontakty, žádnou individuální pomoc, nepoukazují na skupiny, které si samy organizují vzájemnou pomoc (např. lidé s nádorovým onemocněním). Cílem tedy zůstává smrt, pokud možno rychlá a bezbolestná, za příslušný poplatek.

Církev nemlčí

Církev nevyžaduje terapii za každou cenu. Ale ani v případě, že již bezprostředně nastává smrt, není možno přerušit potřebnou péči. (KKC 2278, 2279) Kromě toho tzv. právo zemřít by mohlo vést k povinnosti zemřít a dále k právu usmrtit.

»Musíme udělat vše, abychom umožnili a ulehčili každému člověku lidsky důstojné umírání. Současně však musíme odmítnout eutanázii jakožto záměrné předčasné ukončení lidského života. Protože zde se již nejedná o pomoc při umírání, o ulehčení umírání, nýbrž o usmrcení člověka... není možno namítat, že se jedná pouze o různý stupeň postupu, kde na jedné straně škály je odepření mimořádných medicí-

nálních prostředků a na druhé straně použití smrtící injekce, že se jedná o větší dávku utišujících prostředků. Mezi tím, kdy necháme člověka zemřít, a mezi záměrným usmrcením je podstatný rozdíl, bez ohledu na to, jaká byla použitá dávka utišujícího prostředku. Příkazání *Nezabiješ!* platí pro všechny fáze lidského života.« (Z past. listu německých biskupů)

Vliv na lidské svědomí

Legalizace eutanázie je špatný počin. Znamená to ovlivňovat svědomí a vytvářet ve společnosti určitou moc. Když se před časem legalizovaly potraty, mluvilo se prorocky o »lavině«. Když se zvednou závory usmrcování, budou následovat záhy další formy zabíjení. »Jako křesťané víme, že utrpení patří k tajemství našeho života. I když děláme všechno, abychom je překonali, víme také, že je musíme přijímat jako Ježíš Kristus a nemůžeme před ním jen utíkat. Musíme je spíše obejmout s trpělivostí a s důvěrou v Boží dobrotivost.« (Arcb. R. Mahony) Že je taková myšlenka současné společnosti dychtící po rozkoši cizí? Zapomnělo se, že Bůh nás stvořil z lásky a vykoupil utrpením.

Aldo Secchi – Piazza,
překlad -Iš-

Posvátný je život. A posvátné je mateřství každé matky...

Jan Pavel II.

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XV.

VÍTR Z EIFELU

Podzimní bouře přecházela přes Eifelské hory. Po nebi se honily mraky, jako když vlk žene stádo ovcí. Z jedlí a smrků vítr rval šišky a z větví lip a buků listí.

Divoký společník byl ten eifelský vítr. V srdci to byl jistě ještě nepokřtěný pohan, neboť foukal divoce do tváří malému poutníku – Heřmanovi, který právě zdolával poslední strmý úsek cesty k premonstrátskému klášteru ve Steinfeldu. Vítr do něho narážel tak, že se zdálo, že ho chce vši silou odradit od jeho cesty k místu Bohu zasvěcenému. Kolínský chlapec se energicky postavil svému nezvanému průvodci a pokračoval ve stoupání. Byl k smrti unaven z té dlouhé cesty. V Zülpichu přenocoval v seníku, ale bouře a vytláčení mu mnoho klidu k spánku nepopřály. Teď byl konečně u cíle. Často se díval směrem, kde viděl dvě mohutné věže klášterního kostela, které se tyčily k nebi jako dvě Boží pevnosti. To byl ten cíl! V tomto svatém hradě najde to, co je v životě velké a důležité, to, co celým srdcem hledal, život v tichu.

Když vcházel mohutnou klášterní branou, vyběhli na něho s hlasitým štěkotem dva velcí psi, než je zadrželo pronikavé hvízdnutí.

„To je tedy krásné přivítání!“ posteskl si chlapec. Potom šel váhavě k jednomu bratru, který se právě chystal zavést do stáje nádherného koně.

„Počkej tady, bratře Eberhardel!“ uslyšel náhle Heřman jasný velitelský hlas. Když se otočil, uviděl přicházet starého mnicha, opřeného o berlu, zcela zkrouteného dnou.

„Co je to za koně?“ ptal se starý mnich.

„Překrásný čtyřroček, ctihodný pane probošte,“ odpověděl mnich s planoucíma očima. „Tak krásného nenajdete v celé klášterní stáji. Má nádherné nohy a zdravé zuby. Podívejte se sám, pane!“ Bratr Eberhard sáhl rukou koni do huby a ukazoval na jeho zuby.

Pozorně se díval probošt koni na silné zuby a spokojeně kýval. Pak se zeptal: „A odkud máte toho koně?“

„Zdědili jsme ho,“ odpověděl bratr.

„A od koho?“ „Přísluší nám podle práva po zemřelém poddaném. Přivedla nám ho jeho žena.“

„Ne, tak to ho nechci,“ řekl rázně probošt. „Ta žena bude žít v chudobě. Rychle toho koně vrať!“

„Ano, ctihodný pane,“ odpověděl Eberhard bez váhání, ale jeho obličejem přelétl stín zklamání.

Teď se obrátil probošt k Heřmanovi. „Co chceš? Nevidíš, že stojíš v cestě?“

„Chci se stát mnichem ve vašem klášteře!“ řekl chlapec odvážně a podíval se do šedých očí, které jako by ho provrtávaly. „Já jsem Heřman. Můj otec se jmenuje Kryštof a žije v Kolíně.“

Obličej starého mnicha se rozjasnil. Pak řekl, aniž viděl ruku, kterou mu chlapec ostýchavě podával: „Uvidíme, jestli tě budeme potřebovat.“ Pak vešel do stáje, odkud právě Eberhard vynášel sedlo.

„Ty jsi u nás nový?“ zeptal se povzbudivě chlapec. „Pojď, sedni si na koně. Můžeš se mnou jet k selce, které mám vrátit tohoto krásného koně. Všechno ostatní uvidíš později.“

V tu chvíli vyšel ze stáje probošt.

„Je potřeba ještě vykydat hnůj, bratře Eberhardel!“ poru-

čil přísně. „Poslyš, chlapče!“ obrátil se na Heřmana, který se právě vyšplhal do sedla. „Kvůli ježdění na koni jsi přece do kláštera nepřišel. Honem slez dolů! Tamhle stojí vidle, vezmi je a vyčisti tu stáj, až se bratr Eberhard vrátí, pomůže ti.“

Heřman zrudl, ale ihned seskočil z koně a sáhl po vidlích. Ještě nikdy v životě stáj nečistil. Ale svižně se do toho dal a házel kouřící hnůj před vrata stáje.

„Dávej to tam stranou!“ poručil probošt. „Jinak budeš cestou ze stáje přelézat přes hromadu hnoje. A ne abys lenošil, kluku!“ Pak se obrátil k Heřmanovi zády a šel do kláštera.

Zvláštní myšlenky napadaly chlapce, když se zcela věnoval práci. Přišel po dlouhém pochodu do kláštera ve Steinfeldu, o kterém tak často snil jako o místě, ve kterém by se zcela věnoval duchovním věcem. Ani se ho nikdo nezeptal, jestli není unavený nebo hladový. Probošt mu jednoduše dal do ruky těžké a špinavé vidle a tak teď stál ve stáji a hrabal se v hnoji. Co měly stáj, vidle a hnůj společného s tím velkým a důležitým v životě, co Heřman hledal?

Když se bratr Eberhard po dobré půlhodince vrátil, řinul se chlapci pot z čela a ruce se mu třáslý z velké námahy. Ale stáj byla uklizená.

„Dobrá práce, chlapče!“ chválil ho bratr a smál se. „Nikdy bych si nemyslel, že si s tím takový městský klouček poradí. Musíš být ale určitě unavený po dlouhé cestě.“

„Ach, bratře!“ povzdechl si Heřman a utřel si rukávem pot z čela. „Ale kvůli kydání hnoje jsem sem nepřišel. Pan probošt je přísný člověk, že?“

„To je! Vždyť tu vane ostrý vítr z Eifelských hor,“ smál se Eberhard, „ale tomu porozumíš až později, až tu budeš doopravdy doma.“

Heřman postavil vidle k vratům, podíval se na vysoké věže,

Jsem přesvědčen, že nechcete žádnou církev, která zjevně kráčí požadavky Ježíše nebo poklady víry prodává za levné ceny. Chcete církev, která jasně mluví a věrohodně žije. Církev, která má lidem dneška zprostředkovat naději – bez toho, že by se vydávala duchu doby.

Jan Pavel II.

u

Musíte být silní láskou, která je silnější než smrt.

Jan Pavel II.

u

Svět a doba, ve které dnes žijeme, je jednou velkou výzvou pro nás.

Jan Pavel II.

kteřé se teď, ve večerním přitmě, vypínaly strašidelně k nebi. Pomyslel na to, zda tu skutečně jednou bude doma. Bylo to úplně jinak, než jak si to doma v Kolíně představoval, doma, kde byla hodná paní lburga, doma, kde byla jeho milá maminka. Snad by se u něj ozval stesk po domově, kdyby ho nepřehlušilo něco jiného, co se v něm silně ozvalo.

„Poslyšte, bratře, vy nikdy nemáte hlad?“

„Ale ano, samozřejmě. Dokonce hlad jako vlk!“ smál se Eberhard.

„A kdy se zde jí?“ ptal se zvědavě Heřman.

„Až je čas k jídlu. To už nebude dlouho trvat, brzy nás zvon svolá ke stolu.“

Heřman si povzdychl.

„Nejlépe bude, když si teď vezmeš svoje věci a půjdeš za bratrem vrátným. Ten ti řekne, co bude dál,“ doporučil mu Eberhard.

Heřman šel unaveně k vrátnici. Z hladu se mu už dělaly mžitky před očima. Bratr vrátný si nechal předložit jeho raneček. Místo, kde bude spát, mu včas ukáže, řekl. Pak někde zazněl zvon.

„Jídlo!“ vzdychl Heřman z hloubi svého prázdného žaludku.

Pokračování příště

Nejhlubší starost matky

Autentická zpráva napsaná v r. 1944

Jsem jedním z kněží největší farnosti v Nantes, kde pečujeme o 35 000 duší. Není tedy možné znát osobně každého z věřících. Je nám velice líto, že nemůžeme v duchu Krista a apoštolů chodit od domu k domu a navštěvovat všechny.

Minulý měsíc jsem byl večer velmi unaven po celodenní práci. Konečně jsem k půlnoci dokončil modlitbu breviáře, když někdo zazvonil u dveří našeho farního domu tak silně, že jsem se polekal. Protože jsem se domníval, že jde o nějakého těžce nemocného, šel jsem otevřít.

Na prahu stála asi čtyřicetiletá žena. »Důstojný pane, poďte rychle, jedná se o mladého muže, který zemře.« Odpověděl jsem, že přijdu hned ráno po mši svaté, která je o šesté. Ona však odpověděla: »Důstojný pane, to bude pozdě. Zapísať vás, neotálejte!«

»Dobrá,« odpověděl jsem, »poďte dále, napíšete mi jméno, adresu, ulici, číslo domu a poschodí.«

Paní šla se mnou do kanceláře. Viděl jsem teď ve světle lépe její obličej. Její tvář byla plná bolesti. Napsala do mé knihy jméno B. N., ulice Descartes 37, 2. poschodí. Řekl jsem: »Můžete se spolehnout, za 20 minut budu na místě.« Odpověděla polohlasem: »Bůh vám odplatí vaši lásku k bližním. Jste velice unaven. Ať vás za to Bůh chrání v hodině nebezpečí.« Pak rychle odešla a zmizela v temnotě noci.

Připravil jsem si potřebné věci, vzal plášť a vyšel spěšně do ulic, které ležely v hluboké tmě. Potkala mě pouliční hlídka a posvítila mi do tváře. Musel jsem se prokázat povolením k nočním vycházkám. Přemýšlel jsem při tom, že jdu do domu, kde bydlí pro mne dosud neznámá rodina. Jméno,

kteří žena uvedla, mi nikoho nepřipomínalo. Pokud jde o ni, vzpomínal jsem si matně, že jsem ji mohl jednou potkat, snad před třemi roky. Znovu jsem litoval, že neznám všechny svoje farní děti. Nebylo to snadné najít hledaný dům. Byla to velká nájemní budova o pěti poschodích. Naštěstí domovní dveře nebyly uzamčeny. Při světle kapesní svítilny jsem rychle vystoupil do druhého poschodí a zazvonil jsem u dveří. Někdo se na mne podíval rychle dveřním kukátkem, pak bylo slyšet, jak odsouvá bezpečnostní řetěz a dveře se otevřely. Před mnou stál dvacetiletý muž, celý překvapený.

»Jdu za nemocným mladým mužem, který je v nebezpečí života,« řekl jsem. »Je to zde?«

»Ne, to je nějaký omyl.«

»Řekli mi ulice Descartes 37, 2. poschodí.«

»Adresa sice souhlasí, já jsem mladý muž,« řekl mi s úsměvem, »ale já se vůbec nechystám zemřít.«

Ukázal jsem mu zápis, který mi zanechala noční návštěva: »Přišla za mnou asi čtyřicetiletá žena a sama mi napsala tuto adresu.«

»Opravdu, a je to zvláštní, zdá se mi, že ten rukopis znám, velice se podobá rukopisu mojím... ale to je zvláštní... Já tady bydlím sám se svým otcem, který je nočním hlídačem v továrně. Je to určitě omyl. Ta žena určitě chtěla napsat ulice Descartes. Ale poďte dále, jste celý zkrěhlý, udělám vám rychle grog.«

Vstoupil jsem do salonu. Byl zde divan, na něm rozházené knížky, dále v rohu rádio a kožené křeslo. »Poslouchal jsem právě maďarskou hudbu z Vídně,« řekl mladý muž. »Důstojný pane, já jsem s vámi chtěl vlastně již před dvěma roky hovořit, abych se vám předsta-

Přípravě na kněžství, kterou jsem dostal v semináři, jistým způsobem předcházela příprava, kterou mi poskytoval život a příklad rodičů doma. Má vděčnost patří především mému otci, který velmi brzy ovdověl. Ještě jsem nebyl u prvního svatého přijímání, když jsem ztratil maminku: nebylo mi ani devět let. Nevím proto přesně, jak přispěla k mé náboženské výchově, jistěže velkým dílem. Po její smrti a potom po smrti mého staršího bratra jsem zůstal sám se svým otcem, mužem hluboké víry. Mohl jsem denně pozorovat jeho život, který byl odříkavý. Povoláním byl voják, a když ovdověl, proměnil se jeho život v neustálou modlitbu. Stávalo se, že jsem se v noci někdy probudil a našel jsem svého otce na kolenou, stejně jako jsem ho vídal na kolenou ve farním kostele...

Jan Pavel II.: Úryvek z knihy *Dar a tajemství*

vil, ale nenašel jsem nějak odvahy. Já jsem „marnotratný syn“.« Posadil se na divan a začal mi vyprávět svůj život...

Odešel jsem odtud teprve tehdy, až jsem jej smířil s Bohem.

Pak jsem však pospíchal do ulice Despartes. Cestou jsem stále přemýšlel o podivné návštěvě, kterou jsem právě vykonal. Věžní hodiny byly druhou. Přišel jsem právě na Divadelní náměstí, když začaly houkat sirény. Letecký nálet! Proběhl jsem rychle ulicí Despartes. Číslo 37 jsem nenašel. Poslední dům byl označen číslem 16.

Začaly padat bomby v severní části města. Detonace se blížily. Uchýlil jsem se rychle do nejbližšího krytu. Tam jsem spolu s několika lidmi strávil dobu skutečné hrůzy. Když jsem konečně vyšel ven, bylo město ozářeno řadou požárů, kterých bylo nejméně dvě stě. Všude trosky, prach a zoufalé výkřiky.

Rozhodl jsem se, že půjdu k nejbližší záchrané stanici. Na dvoře zde bylo mnoho zraněných a mrtvých, bylo tu mnoho žen a dětí. Chodil jsem od jednoho k druhému a uděloval poslední pomazání. Jeden lékař se mě zeptal: »Koho zde máte? Někoho příbuzného?« – »Ne, jsou to moje farní děti!«

Téměř jsem zakopl o mrtvolu mladého muže. Podíval jsem se na něho. Byl to mladý muž z ulice Descartes. Dnes v noci jsem od něho odešel krátce před

začátkem náletu. Řekl mi: »Já se vůbec nechystám zemřít.« A přece stál před branami věčnosti. Bůh mu dopřál čas, aby se s ním v poslední chvíli smířil.

Hledal jsem jeho náprsní tašku. Pracovní průkaz zněl na jméno B. N., 21 let. Mezi papíry jsem našel dopis a zažloutlou fotografii. Byla na ní asi čtyřicetiletá žena. Vyskočil jsem. Nebylo pochyb, že to byla táž osoba, která mě vyhledala o půlnoci ve farním domě. Na zadní straně bylo napsáno: Maminka. Byla zde ještě další fotografie: Táž žena na smrtelné posteli s růžencem v sepjatých rukou. Bylo zde datum 8. dubna 1939.

Podíval jsem se na dopis. Rukopis byl stejný jako u zapsané adresy, kterou jsem měl s sebou.

Myslete si o tom, co chcete. Já nemám nejmenší pochybnosti. U mne byla dnes v noci matka tohoto mladého muže, která přišla ze záhrobní.

»Jelikož existuje Bůh, je evangelium Ježíše Krista pravé a zázraky jsou možné,« řekl Pascal. »Co je na tom těžkého, tomu uvěřit?«

Abbé P. Labutte

Podle Croix de l'Orne
uvedeno v EWIG 9-10/98

Doslov redaktora EWIG: Podarilo se mi zjistit, že abbé Labutte je ještě naživu. Díky jeho přátelům má redakce k dispozici jeho písemné prohlášení z 29. prosince 1947, ve kterém prohlašuje na svou kněžskou čest, že všechny údaje se zakládají plně na pravdě.

Svátek Svatého otce – 19. října 1998

Projev apoštolského nuncia arcibiskupa Giovanniho Copsy na závěr děkovné bohoslužby k 20. výročí volby Jana Pavla II.

Na závěr této koncelebrace mám čest poděkovat se svými spolubratry biskupy všem zde přítomným hodnostářům, členům diplomatického sboru, představitelům kultury, vědy a umění, kteří se toto odpoledne dostavili. Děkuji především Jeho Eminenci kardinálovi Miloslavu Vlkovi, arcibiskupu pražskému, jenž u příležitosti „svátku Svatého otce“ dal znovu k dispozici katedrálu a obnovený arcibiskupský palác. A děkuji vám, Eminence, za vaši krásnou homilii.

Tento rok je tomu právě dvacet let, kdy bylo dne šestnáctého října večer ohlášeno: „Habemus Pontificem Carolum Wojtyła.“ Zpráva prolétla jako blesk celým světem, zejména v zemích podrobených komunistickému útlaku vzbudila nasmírnou naději, neuvěřitelné očekávání toho, co se mělo uskutečnit až za dalších deset let. Michail Gorbačov řekl: „Bez tohoto papeže by se ne-

mohlo porozumět tomu, co se stalo v Evropě na konci osmdesátých let.“

V této katedrále, která zažila drama perzekuce pod dohledem tajné policie, znamená vaše přítomnost nezměrný dík, jenž stoupá s jednomyslnou modlitbou k nebi: jako poděkování Nejsvětější Trojici za to, že dala církvi a lidstvu tohoto papeže. Papeže, který věnoval všechny síly svému nadlidskému úkolu; papeže, který vzdor svému věku a svému oslabenému zdraví je stále víc a více milován všemi, hlavně mladými.

Abychom si velmi synteticky připomněli důležité rysy jeho pontifikátu, stačí říci, že Jan Pavel II. soustředil své úsilí na pozdvižení člověka: to je vůdčím motivem jeho pastorační činnosti. Člověk, který je na prahu třetího tisíciletí, člověk, který je obrazem Boha, ale někdy zapomíná na tuto důstojnost; člověk, který hledá, který trpí, ale také člověk, který chce



rovněž užít své vůle na úkor druhých válkami, vyhlazováním národů, násilím.

Ochrana života je logickým důsledkem této obrany člověka: obrana ve všech oblastech lidského bytí proti potratu, hanbě tohoto století, jež končí; egoismu, který ohrožuje budoucnost bohatého obyvatelstva bez ideálů; neúnavné hlásání, že člověk může najít smysl svého života jenom v Kristu: zde jsou jeho snahy pro obranu pravdy, důstojnosti inteligence, přednosti dobra proti zlu. Tyto rozhodné a odvážné snahy Jana Pavla II. vyvolaly mnoho reakcí ve světě; papež však získává stále vzrůstající měrou důvěru všech, kteří se upřímně znepokojují o budoucnost lidstva.

Nebudu opakovat, protože to všichni víme, jak velice miluje naši zem, kterou dobře zná. Třikrát nás navštívil a jeho první návštěva v roce devatenáct set devadesát byla první v zemích za železnou oponou, po pádu komunismu.

Proto jsme zde. Děkuje Ježíšovi, jenž žije mezi námi také přítomností svého zástupce na zemi. Děkuje Janu Pavlovi II. za jeho neúnavné svědectví lásky k člověku a za jeho tak věrnou službu církvi. A modleme se za něj, aby nás vedl svou neotřesitelnou vírou k prahu nového tisíciletí.

Děkuji vám ještě jednou všem, moji přátelé.

-pn-

NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Potřeba obrody je skutečně naléhavá

Biskupové se zabývali současným stavem průběhu formační fáze sněmu a hledali priority dalšího rozvoje. Bylo konstatováno, že velká část věřících v naší zemi byla zcela přirozeně formována teologií a katechismem před II. vatikánským koncilem. Koncil však přinesl v chápání církve i světa, v mnoha oblastech života církve nové a zásadní impulzy, které k nám v praxi pronikly v nedostatečné míře. Je tedy třeba zvláště pracovat na obrodě církve jako společenství se zmrtvýchvstalým Kristem uprostřed a překonávat již přežitý paternalistický model v pohledu na ni. (ČBK)

Jak chápe koncil Církev?

Církev je v Kristu svátost neboli znamení a nástroj vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva.⁽¹⁾ Věčný Otec stanovil, že ty, kteří věří v Krista, svolá v jedno ve svaté církvi. Když se naplnil čas, byla církev založena a stala se zjevnou vyliťím Ducha svatého.⁽²⁾

Duch přebývá v církvi, uvádí ji do veškeré pravdy, sjednocuje ji ve společenství a ve službě. Tak se celá církev ukazuje jako »lid sjednocený působením jednoty Otce, Syna i Ducha svatého.«⁽⁴⁾ Církev je vybavena dary svého Zakladatele, věrně zachovává jeho příkazy lásky, pokory a sebezáporu a přijímá poslání hlásat království Kristovo a Boží a zakládat je

u všech národů. Jeden a tyž Duch rozděljuje k užítku církve své dary. Mezi těmito dary vyniká milost udělená apoštolům, jejichž pravomoci podřizuje sám Duch i charismatiky. (srov. 1 Kor 14)⁽⁵⁾ To je jediná Kristova církev, kterou vyznáváme ve vyznání víry jako jednu, svatou, katolickou a apoštolskou. Po svém zmrtvýchvstání ji náš Spasitel odevzdal Petrovi jako

pastýři, jemu a ostatním apoštolům ji svěřil, aby ji řídili, a provždy ji postavil jako sloup a pevnou oporu pravdy. Tato církev se uskutečňuje v katolické církvi a je řízena Petrovým nástupcem a biskupy ve společenství s ním.⁽⁶⁾

Všeobecné kněžství věřících a kněžství služebné čili hierarchické se od sebe liší podstatně, a ne pouze stupněm. Služebný kněz svou svátostnou mocí vytváří a řídí kněžský lid. Věřící moc svého kněžství uplatňují přijímáním svátostí, modlitbou a děkováním, svědectvím svého života, odříkáním a činorodou láskou.⁽¹⁰⁾ Boží lid, který pod vedením učitelského úřadu věrně poslouchá

Pokračování na str. 14

Pokračování ze str. 13

a uskutečňuje Boží slovo, neúchylně Ine k víře jednou provždy křesťanům svěřené. (Jud 3)⁽¹²⁾

Druhý vatikánský koncil následuje První vatikánský koncil a spolu s ním učí a prohlašuje, že věčný pastýř Ježíš Kristus vybudoval svatou církev tím, že poslal apoštolů, jako on sám byl poslán Otcem (srov. J 20,21), a chtěl, aby jejich nástupci, biskupové, byli pastýři v jeho církvi až do skonání světa. Aby však episkopát byl jeden a nerozdělený, postavil sv. Petra v čelo ostatním apoštolům a v něm položil trvalý a viditelný princip a základ jednoty a společenství. Tuto nauku o ustanovení, trvalosti, moci a smyslu posvátného prvenství římského biskupa i o jeho neomylném učitelském úřadu předkládá posvátný sněm znovu všem věřícím, aby jí pevně věřili⁽¹⁸⁾. Biskupové, kteří učí ve spojení s římským biskupem, mají být v úctě u všech jako svědkové božské a katolické pravdy. Věřící jsou povinni shodnout se s výrokem biskupa ve věcech víry a mravů, přednesených Kristovým jménem, a k němu vnitř-

ně přilnout náboženskou poslušností. Tato náboženská poslušnost vůle a rozumu se má projevovat zvláštním způsobem vůči autentickému učitelskému úřadu římského biskupa, i když nemluví »ex cathedra«, a to v tom smyslu, že se s úctou uznává jeho nejvyšší úřad a že se upřímně Ine k jeho výrokům, ve shodě s jeho pojetím a projevenou vůlí. Jednotliví biskupové nemají výsadu neomylnosti.⁽²⁵⁾

Všichni v církvi, ať náleží k hierarchii nebo jsou jí vedeni, jsou povoláni ke svatosti.⁽³⁹⁾ Apoštol je napomíná, aby žili, »jak se sluší na věřící«. (Ef 5,3) Každému je proto jasné, že všichni křesťané jakéhokoli stavu a zařazení jsou povoláni k plnému křesťanskému životu a dokonalé lásce. Křesťanská svatost podporuje i v pozemské společnosti lidštější způsob života.⁽⁴⁰⁾

Pozn.: Všechny tyto pro někoho konzervativně až fundamentalisticky znějící věty jsou citace z koncilní věroučné konstituce II. vatikánského koncilu o církvi LUMEN GENTIUM (v závorkách jsou uvedena čísla příslušných oddílů).

EXERCICIE

PRO DOSPĚLÉ ve Lhotě u Olešnice na Moravě • od pátku 27. 11. do pondělí 30. 11. 1998 • exercitátor P. Slavomír Bedřich z Lysic • zahájení v 17.30 v pátek, ukončení v pondělí kolem 12.00 hod. • cena do 630 Kč (strava celodenní, ubytování, režie) • dopravní spojení z Olešnice na Mor. do Lhoty v 15.25, od 15.30 hod. ubytování.

PRO MLÁDEŽ OD 15 LET – ubytování chaloupkového stylu na faře v Bedřichově u Lysic • od 27. 11. do 29. 11. 1998 • exerc. P. Milan Mihulec z Brna-Žabovřesk • zahájení v 17.30 hod. v pátek, ukončení v neděli kolem 14 hod. • cena 100 Kč + suroviny pro vlastní výrobu stravy • dopravní spojení z Lysic v 15.27 hod. a 16.50 hod. • Přihlášky zasílejte na adresu: František Blaha, 679 62 Sulíkov 11, telefon 0501 462 951 • do 15. 11. 98 s uvedením jména, adresy, věku, popř. telefonu a u dospělých souhlas s možnostmi dalších exercicií v pracovní dny.

Bazilika Staré Brno, Mendlovo nám.

Adorace Nejsvětější svátosti oltářní bude v pátek 20.11.98 od 16.00 hod. do 17.00 hod.

V neděli 1. listopadu v 9.00 hod. o slavnosti **VŠECH SVATÝCH** bude v bazilice Panny Marie na Starém Brně, Mendlovo nám., **slavná mše svatá**, při které bude zpívat KPS MORAVAN.

Dovolujeme si vás pozvat do Palkovic na

VI. ROČNÍK DHL

děkanátní hokejové ligy

O PUTOVNÍ POHÁR

Sobota 7. listopadu 1998 tělocvična Palkovice • zahájení v 9.00 hodin • kostel sv. Jana Křtitele. *Za Agapé Petr Šlachta ml.*

Za pomoc děkujeme:

Obecnímu úřadu v Palkovicích • Farnímu úřadu v Palkovicích • Veterinární klinice a vet. ošetřovně MVDr. Petra Šlachty • Firmě Zemánek z Palkovic, distribující minerální vody • Firmě ZERO a spol. s.r.o. Palkovice - velkoobchodu s obaly • Redakci týdeníku Světlo

Informace: Petr Šlachta ml., 739 41 Palkovice 245, Telefon: 0658-656 115, Eurotel: 0602-538 234

P. Petr Baran, salesián se ujal nové stavby v Brně – Líšni: kostela zasvěceného Duchu svatému, salesiánského střediska mládeže a komunitního domu. • • • Toto nové sídliště s dvaceti pěti tisíci obyvateli, ale bez kostela, má podle průzkumu největší procento mládeže z brněnských sídlišť; není třeba připomínat, jak naléhavé je věnovat se mravní a náboženské záchraně naší mládeže, což je posláním salesiánů, synů Dona Boska. • • • Proto vás prosíme, abyste stejně jako při stavbě v Brně-Žabovřeskách pomáhali i nyní. Také v Líšni za vás budeme sloužit pravidelně mši svatou, a to každou první neděli v měsíci. Naše adresa: Nadace pro výstavbu salesiánského střediska mládeže v Brně-Líšni, Pohankova 18, 628 00 Brno, číslo účtu KB 1126880247/0100, k.s. 379. Převodová pošta pro platbu složenkou 601 65 JM Brno.

Arcibiskupské gymnázium v Kroměříži

Pilařova 3, 767 01 Kroměříž
tel.: (0634) 24 987, fax.: (0634) 255 43
e-mail : bekarek@ag.krm.czn.cz
www.ag.krm.czn.cz

Nadaným žákům 7. a 9. tříd základních škol, zájemcům o studium na

ARCIBISKUPSKÉM GYMNAZIUM V KROMĚŘÍŽI

ve školním roce 1999/2000

Podmínky pro přijetí do 1.ročníku šestiletého nebo čtyřletého studia:

- úspěšné absolvování 7. nebo 9. třídy základní školy,
- úspěšné vykonání přijímacích zkoušek z jazyka českého a z matematiky.

Žáci s vynikajícím prospěchem mají možnost být přijati bez přijímacích zkoušek.

Další informace můžete získat dne 12. prosince 1998 od 8.30 do 12.00, kdy proběhne na naší škole

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Přihlášky ke studiu: Podávejte na běžných formulářích, které obdržíte v základní škole (na vyžádání přihlášku pošleme).

Studentům našeho gymnázia nabízíme:

- **vzdělávání** podle generalizovaného učebního plánu MŠMT ČR pro gymnázia,
- výchovné **prostředí** a **setkávání** v křesťanském duchu,
- **ubytování a stravování** přímo v areálu školy,
- **slevy a podporu** studentům ze sociálně slabých rodin,
- rozvoj **talentů** pro cizí jazyky, společenské i přírodní vědy,
- výuku **anglického, německého** nebo **francouzského a latinského** jazyka,
- jazykové **kluby** vedené lektory z Anglie a Rakouska,
- zpěv ve školním sboru „**AVE**“, účast na zahraničních zájezdech sboru,
- **basketbal, volejbal a baseball** ve školních družstvech,
- **tenisový kurt a posilovnu** v areálu školy,
- **multimediální** počítačovou učebnu, užívání služeb internetu,
- **knihovnu** s několika tisíci tituly.

Gymnázium nevybírá školné, pouze prosí o dary rodičů.

Ing.Petr Kvapilík, ředitel školy

V pátek 13. 11. 1998 v 17.00 hod. se koná v Brně v Centru dětských odborných zdravotnických služeb přednáška:

Duševní hygiena – nové pohledy

Přednáší prof. PhDr. Libor Míček, CSc., na setkání kolegia katolických lékařů.

DIES DOMINI – DEN PÁNĚ

Východní autor z počátku 3. století líčí, že ve všech krajinách věřící už tehdy pravidelně světili neděli. (36) Dobrovolný obyčej se pak stal právně stanoveným předpisem: Den Páně dal dvoutisíciletým dějinám církve jejich rytmus. Jak bychom tedy mohli předpokládat, že nebude dál vyznačovat její budoucnost? Problémy, které by mohly v naší době ztěžovat zachovávání nedělní povinnosti, nenechávají církev lhostejnou a budí její mateřskou pozornost k problémům jednotlivých dětí. Cítí se zvláště vyzývána k nové katechetické a pastorační službě, aby žádný z jejích věřících za normálních životních podmínek nezůstal odříznut od bohatého proudu milosti, který s sebou přináší slavení dne Páně. V témž duchu II. vatikánský koncil vyhlásil ve svém zaujetí stanoviska k hypotéze církevní kalendářní reformy vzhledem ke změnám ve světových kalendářních systémech, že církev „neodmítá jen ty, které zachovávají a chrání sedmidenní týden s nedělí“. (37) Na prahu třetího tisi-

ciletí zůstává slavení křesťanské neděle pro významy a dimenze, které ve vztahu k základům víry budí a zahrnuje, významným prvkem křesťanské identity.

III. KAPITOLA DIES ECCLESIAE

*Eucharistické shromáždění
je srdcem neděle*

Přítomnost Zmrtvýchvstalého

31. „Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.“ (Mt 28,20) Tento Kristův slib stále ještě v církvi zaznívá a je jí přijímán jako plodné tajemství jejího života a pramen její naděje. Je-li neděle dnem vzkříšení, pak to není jen vzpomínka na událost v minulosti: je to slavnost živé přítomnosti Vzkříšeného uprostřed svých.

Abychom tuto přítomnost vhodným způsobem hlásali a žili, k tomu nestačí, když se budou Kristovi učedníci jednotlivě

vě modlit a v tichu, v hloubi svého srdce vzpomínat na Kristovu smrt a vzkříšení. Protože všichni, kdo přijali milost křtu, byli zachráněni nejen jako jednotlivci, ale jako údy mystického těla a patří k Božímu lidu. (38) Je proto důležité, aby se shromažďovali, aby plně vyjádřili identitu církve jako „ecclesia“, jako shromáždění svolané vzkříšeným Pánem: Pán dal svůj život, „aby rozptýlené Boží děti shromáždil v jedno“. (Jan 11,52) Darem Ducha jsou „jedno“ v Ježíši Kristu. (Srov. Gal 3,28) Zevně se tato jednota projevuje, když se křesťané shromažďují: tím si uvědomují sami sebe a svědčí před světem, že jsou národem vykoupených, který se skládá „ze všech kmenů, jazyků, národů a ras“. (Zj 5,9) Ve shromáždění Kristových učedníků se v čase zvětňuje obraz původního křesťanského společenství, jak jej líčí Lukáš ve Skutcích apoštolů, když úmyslně jako příklad říká o prvních pokřtěných: „Setrvali v apoštolském učení v bratrském společenství, v lámání chleba a v modlitbách.“ (Sk 2,42)

Pokračování příště

Liturgická čtení

Neděle 1. 11. – slavnost Všech svatých

1. čt.: Zj 7,2–4.9–14
Ž 24(23),1–2.3–4ab.5–6 Odp.: srv. 6
2. čt.: 1 Jan 3,1–3
Ev.: Mt 5,1–12a

Pondělí 2. 11. – Vzpomínka na všechny věrné zemřelé

1. čt.: 2 Mak 12,43–46
Ž 103(102),8+10.13–14.15–16.17–18 Odp.: Ž 37,39a
2. čt.: Řím 5,5–11
Ev.: Mt 5,1–12a

Úterý 3. 11. – nez. pam. sv. Martina de Porres

1. čt.: Flp 2,5–11
Ž 21,26b–27.28–30a.31–32 Odp.: 26a
Ev.: Lk 14,15–24

Středa 4. 11. – památka sv. Karla Boromejského

1. čt.: Flp 2,12–18
Ž 26,1.4.13–14 Odp.: 1a
Ev.: Lk 14,25–33

Čtvrtek 5. 11. – ferie

1. čt.: Flp 3,3–8a
Ž 104,2–3.4–5.6–7 Odp.: 3b
Ev.: Lk 15,1–10

Pátek 6. 11. – ferie

1. čt.: Flp 3,17–4,1
Ž 121,1–2.4–5 Odp.: srv. 1
Ev.: Lk 16,1–8

Sobota 7. 11. – nez. sob. pam. P. Marie

1. čt.: Flp 4,10–19
Ž 111,1–2.5–6.8a+9 Odp.: 1a
Ev.: Lk 16,9–15

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	1.11.	2.11.	3.11.	4.11.	5.11.	6.11.	7.11.
Antifona	1573	1785	1060	1722	1091	1106	1666
Žalm	783	786	786	783	783	785	783

Ranní chvály:

Hymnus	1573	1582	1061	1723	1091	1107	1667
Antifony	1574	1786	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	813	1786	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	1574	1789	1065	1724	1095	1111	1668
Antifona k Zach. kantiku	1575	1789	1584	1724	1095	1111	1669
Prosby	1575	1790	1065	1724	1095	1111	1655
Záv. modlitba	1575	1582	1584	1585	1096	1112	1656

Modlitba během dne:

Hymnus	792	1792	1066	1081	1096	1112	1127
Antifony	1576	1792	1066	1081	1097	1113	1128
Žalmy	818	1792	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1576	1795	1069	1084	1100	1115	1130
Záv. modlitba	1575	1582	1069	1084	1100	1116	1131

Nešpory:

SO

Hymnus	1577	1577	1583	1071	1727	1101	1117	1132
Antifony	1570	1578	1792	1071	1086	1102	1118	1133
Žalmy	1570	1578	1793	1072	1087	1102	1118	1133
Kr. čtení a zpěv	1572	1580	1798	1074	1730	1105	1120	1135
Ant. ke kant. P. M.	1572	1580	1799	1584	1731	1105	1121	725
Prosby	1572	1580	1799	1074	1731	1105	1121	1135
Záv. modlitba	1575	1575	1582	1584	1585	1106	1122	725
Kompletář	1238	1242	1242	1250	1254	1257	1260	1238

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Viček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: stula.maticecm@telecom.cz; http://web.telecom.cz/maticecm). Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávanie novinových zásielok povolené SP, š. p. ZsRP Bratislava, č.j. 3335–OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.

Odesílatel:

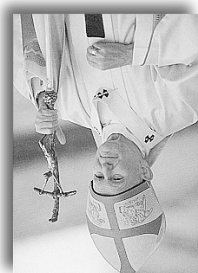
Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

Novinové výplatné

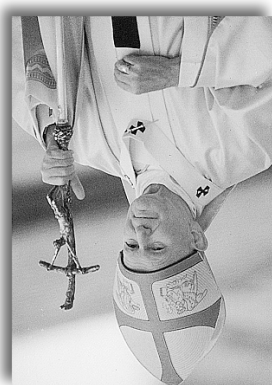
Placeno převodem
706 035



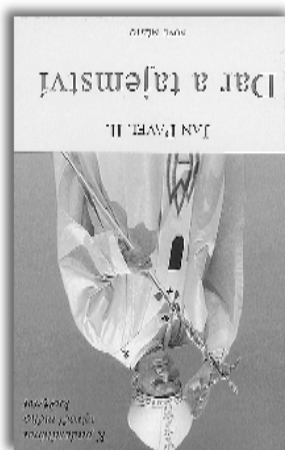
Obrázek – portrét Jana Pavla II.
Původní cena 1 Kč – nyní 0,20 Kč



Pohlednice – portrét Jana Pavla II.
Původní cena 2,50 Kč – nyní 0,50 Kč



Váz., A5, 127 stran, původní cena 115 Kč, po slevě 90 Kč
Duchem svatým může čerpat každý, kdo přečte tu knížku.
Autorova citlivá umělecká, básnická duše sestupuje až na dno duchovních skutečností. Z této studnice moudrosti posvěcené a mocně ochránkyňe.
a Panně Marii, která v jeho životě záhy zaujímá místo matky
Další kapitoly odkrývají papežovu pevnou zakotvenost v Pánu podílely na formování jeho kněžské služby.
kapitolách, kde hovoří o událostech, jež se rozhodující měrou děství. Tato skutečnost je zachycena Svatým otcem v prvních prostředí, ve kterém se člověk pohybuje a žije, a to už od raného osobního místa v tomto světě má
Zásadní vliv na cestě hledání
poslání.
a vznešenosti tohoto životního
jen o svém nitru, ale i o hloubce
no povolání vydává svědectví ne-
Papež v reflexi svého kněžské-
výročí svého kněžství.
napsal Jan Pavel II. k padesátému
letství Nové Město kniha, kterou
V roce 1997 vyšla v naklada-
Jan Pavle II.



DAR A TAJEMSTVÍ

si dovoluujeme našim čtenářům nabídnout za mimořádnou cenu (jen do vyčerpání zásob)

K 20. VÝROČÍ ZVOLENÍ JANA PAVLA II.

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1



vám...

Představujeme